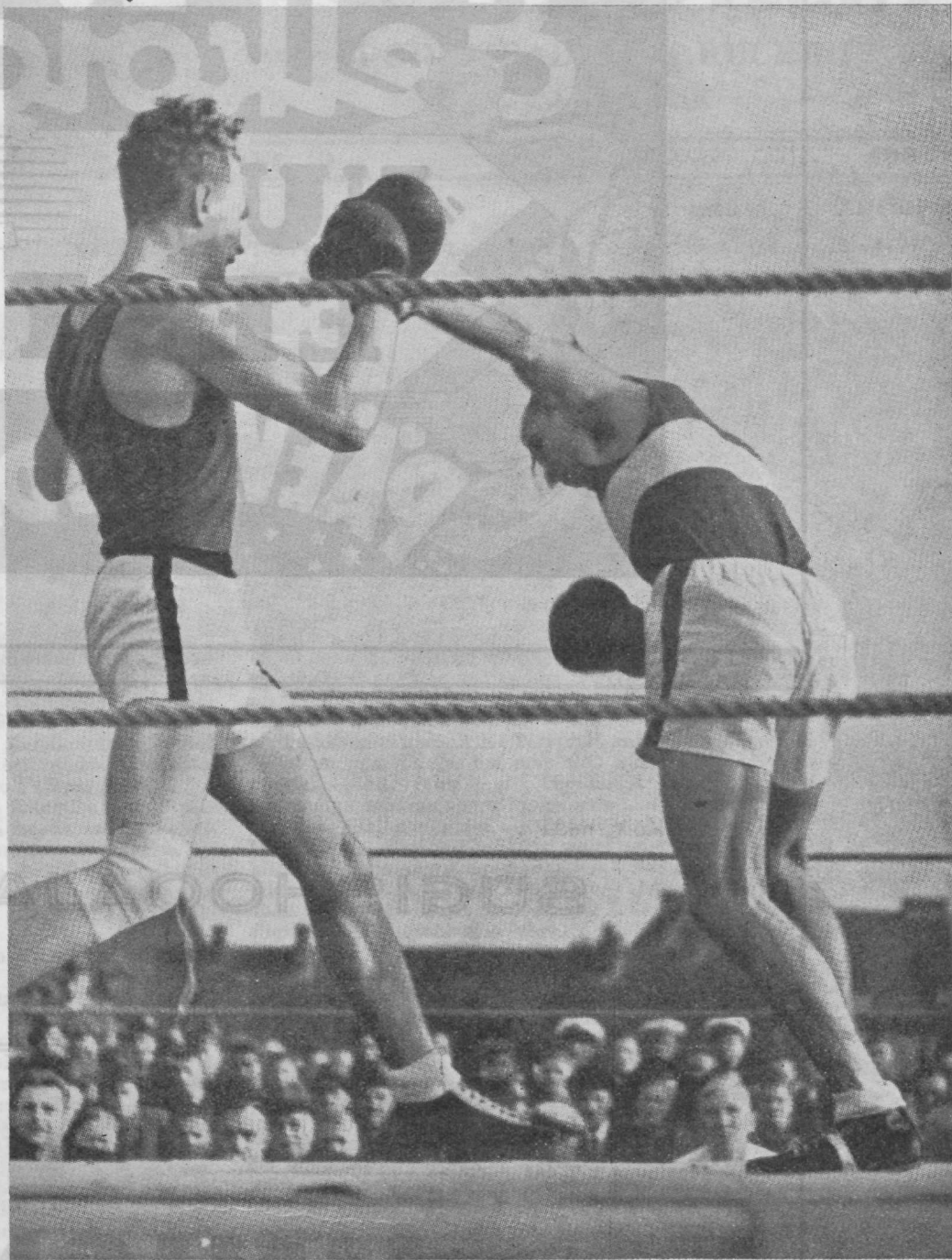

EESTI

25

PORDILEHT

Nr. 10

OKTOOBER

1937

Kõik, mida

SÜGISHOOAJAKS

vajate

JALANÕUDE ALAL,

pakub Teile omast rikkalikust ja maitsekast valikust

A/S. **UNION** →

ESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

18. AASTAKÄIK

Nr. 10

OKTOOBER

1937

Toimetaja: A. ADORF.

Toimetus ja talitus: Tallinn, Harju 48—6, tel. 444-28.

Nüüd saame spordihoone

Eesti Spordihoone ehitamise küsimus on nüüd lõplikult otsustatud. Ajalehed on juba jõudnud avalikkusele teatavaks teha riigihoidja dekreedid, mille järgi riigi eelarve korras määratakse Eesti Spordihoone (dekreedis nimetatud Eesti Kehakultuuri Hoone) ehitamiseks 750.000 krooni, ja malle järgi hoone püstitamiskohana antakse tasuta praegune Falkpargi aed.

Küsimuse lõplikku staadiumi jõudmise puhul pole üleliigne n. ü. linnulennul peatuda hoone saamise „eelajalool“. Eesti Spordihoone ehitamise mõte kerkis esmakordselt esile aastat viis tagasi, millal sellest kirjutas E. Spordileht. Ka hiljem peatus E. Spordileht sellel teemal, kuid kõik tundus üksnes unistuseks milleski kättesaamatust.

Reaalsemaks hakkas aga olukord muutuma riigisekretär K. Terrase astumisega keskliidu esimeheks 1934. a. Kohe oma esimesel jutuajamisel E. Spordilehele, antuna ainult mõned nädalad pärast ametisse astumist, avaldas ta: „Praegu tegeleb keskliit selle (s. t. spordihoone — toim. märkus) küsimusega ja, ma pean ütleva, et väljavaated tunduvad mitte kõige halvematena.“ Konkreetsema kuju võttis spordihoone ehitamise küsimus uue aasta saabumisega 1935. Asuti juba plaanide koostamisele, moodustati ka vastav spordihoone komitee, riik andis lubaduse vajalike summade määramiseks jne. Kõik näis minevat libedasti. Siis tuli aga ootamatusena takistus spordihooneks maa-ala saamisega linnavalitsuselt. Algu oli kaudselt lubatud anda Merepuiesteel asetsev linna puuhoovi maa-ala, kuid hiljem tekkis takistus lubaduse täitmiseks. Siit tekkis pidurdus, mis venitas hoone ehitamise reaalseks muutumise paari üleliigse aasta võrra edasi.

E. Spordilehe käesoleva numbri kaanepildiks on poksimoment maischist K. KÄBI ja sakslase BEHLINGI vahel, peetud Stralsundis, Eesti poksimeeskonna reisiil Saksasse. Pange pildil tähele Käbi toredat pareerimist.

Vabariigi valitsus eesotsas riigivanemaga (praeguse riigihoidjaga) ja majandusministriga oli aga umbes aasta tagasi juba leidnud summad hoone ehitamiseks, nagu võib lugeda E. Spordilehe 1. a. novembrikuunumbri keskliidu esimehelt K. Terraselt antud jutuajamisest. Nüüd on aga üle saadud maa-ala küsimusest. N. ü. gordiuse sõlme raius lahti riigihoidja K. Päts, kes dekreediga määras spordihoone maa-alaks ülalmärgitult praeguse Falkpargi aia. Riigihoidja dekreet ütleb, et spordihoone püstitatakse meie sportlaste saavutuste tähistamiseks ja spordi arendamiseks. See on meie spordile suurim tunnustus, millist riigivalitsus üldse saab anda. Ta on ühtlasi suurel määral ülesehitav töö riigi üldises ülesehitavas töös.

Kuidas nüüd edasi spordihoone ehitamisega?

Pöördusime jällekordselt keskliidu esimehe K. Terrase poole. Jutuajamisel E. Spordilehele, antud kaks päeva enne käesoleva numbri ilmumist, selgus, et pärast dekreedid avaldamist on ettevalmistav töö edasi nihku kiirete sammudega. Dekreet näeb ette spordihoone valitsemiseks vastava sihtasutuse moodustamise, misjuures sihtasutuse põhikirja lõplikult kinnitab vabariigi valitsus, pärast selle esitamist siseministeeriumi poolt.

„Spordi keskliidu juhatus,“ lausub K. Terras, „tundis kohustatud olevat sihtasutuse põhikirja kava välja töötamiseks. Siseministeerium on nüüd selle kava läbi vaadanud, tehes selles ainult redaktsioonilisi parandusi, põhimõtetes aga ühinedes keskliidu ettepanekutega. Nüüd on põhikiri laiali saadetud seisukoha võtmiseks neile, kes vastavalt põhikirjale võtavad osa spordihoone valitsemisest.“ Ja riigisekretär viipab põhikirja eksemplarile, mille ta nende ridade kirjutaja silmade all sai seisukoha võtmiseks kehakultuuri sihtkapitali valitsuse esimehena.

Vastavalt põhikirjale moodustatakse spordihoone sihtasutuse valitsus, mille esimehe määrab vabariigi valitsus. Edasi kuuluvad liikmetena sihtasutusse spordi keskliidust 2 ning haridusministeeriumist, Tallinna linnavalitsusest ja kultuurkapitali keh-

kultuuri sihtkapitali valitsusest, igast üks esindaja. Edasi moodustavad sihtasutuse nõukogu kogu sihtas. valitsus ning veel kord haridusministeerium, Tall. linnavalitsus ja kehak. sihtkapitali valitsus, edasi sõjavägi, kaitseliit, arstide koda ja võimlemisõpetajate selts, kõik ühe esindajaga, ja spordi keskliit nelja esindajaga.

Sihtasutuse põhikirja esitamist kinnitamiseks vabariigi valitsusele on oodata juba lähemal ajal. Kui see tehtud, astuvad vastavad organid kokku ja sihtasutus võtab spordihoonet ehitamise enda peale. „Seega spordi keskliit, kuigi ta sihtasutuses on esitatud kõige suuremini, jääb hoonet ehitamisest ametlikult kõrvale, sest kõigi küsimuste otsustamise võtab enda peale sihtasutus. Kuid keskliit jätkab tööd hoonet ehitamiseks materjalide kogumisega. Spordiinspektorile koos erialade õpetajatega on tehtud ülesandeks ettepanekute väljatöötamine, kuidas hoonet ehitada. Samuti tömmatakse kaasa eriliitete juhatused. Varematest aegadest on meil arh. K. Pöhlau poolt välja töötatud spordihoonet plaanid. Need tulevad nüüd uuesti korda seada ja kohandada muutunud oludele.“

Nagu K. Terras edasi märkis, ei saa ta sihtasutuse tuleviku kohta kõnelda, kuid keskliidu seisukoht on, et spordihoonet ehitamine on äärmiselt suur ettevõte. „Enne tuleb teha põhjalikku eeltööd. Olen arvamusel, et eeskätt tuleb palgata ametisse üks arhitekt, kelle sihtasutus saadaks välismaale tutvuma sealsete spordihoonet ehitamisega. Välismaa reisiks kuulub vast kuu aega. Meeles tuleb pidada, et spordihoonet kavatses taval kujul on ainulaadne mitte ainult Eestis, vaid ka väljaspool. Enne kui hakata projekti tingimuste väljatöötamisele, peame saama täieliku selguse, mida meie oma spordihoonest tahame näha.“

Kui arhitekt on pärast välismaa reisi välja töötanud projekti tingimused, ja need sihtasutuselt heaks kiidetud, järgneb ehitustööde võistlus-väljapakumine. Selleks võib omakorda kuluda mitu kuud aega, kuid „järgmise aasta maiks peaksid projektid olema käes.“ Varsti pärast seda järgneks nurgakivi panemine.

Millal võiks loota näha spordihoonet valmina, selle kohta lausus K. Terras: „Toonitan veel kord, et suur rõhk tuleb panna heale ettevalmistustööle. Teiseks võtab hoonet ehitamine aega vast paar aastat. Kuid võib loota, et hoonet saab valmis järgmisel olümpia-aastal, s. o. 1940. aastal.“

Kasutades juhust, päris nende ridade kirjutaja teateid ka staadioni tribüüni valmishitamise kohta.

„Keskliidu soov on,“ vastas K. Terras, „ehitada tribüün võimalikult paremana ja nägusamana. See-

juures on selgunud, et esialgsetest summadest ei jatku. Kuid uuesti on riik lahkesti appi tulnud lisasummade määramisega, mis pärast osutub võimalikuks tõsta tribüüni nägusust välimuselt kui ka seespoolt ta ehitada paremaks. Mõnda aega tagasi käis tribüüni ehitustöid vaatamas ka riigihoidja, jäädes üldiselt teetuga ja edaspidi kavatses tavaga rahule.“

Seniste ehitustöödega ollakse rahul, sest ehitatud on korralikult. Nüüd aga arutatakse, kuidas tõsta tribüüni nägusust. On võimalik teatud mineraalvärvidega anda kogu tsementehitusele värvilist tooni, millega nägusust võidakse palju. Peale selle tahetakse alumine osa ja keskosa katta kunstliku raidgraniidiga, mida on võimalik saada mitmesugustes värvingutes.

„Nüüd, millal talve tulekuga pole enam tarvidust ehitusega eriliselt rutata, asetame tähelepanu täiendavate kavatsuste läbiviimisele. Siis võime olla seda kindlamad, et järgmise suvehooaja avamiseks võime saada toreda tribüüni.“

A. ADARI.

Oma asjus

Olude sunnil on E. Spordilehe käesolevast numbrist välja jäänud palju jooksvat materjali, mida oli kavatsus ära paigutada. Seekord väljajäänud kirjutustest märgime eeskätt hooaja ülevaateid jalgpalli (H. kin), ujumise (H. Saue), tennise (G. Tomberg), kergejõustiku (A. Adari) jne. aladelt. Need ilmuvad võimalust mööda järgmistes numbrites.

Kaastöö E. Spordilehe jooksvasse numbrisse palutakse ära saata hiljemalt iga 5. kuupäevaks.

E. Spordilehe jõulushurnaal ilmub suurendatud kaustas ja värvitrukis. Toimetus.

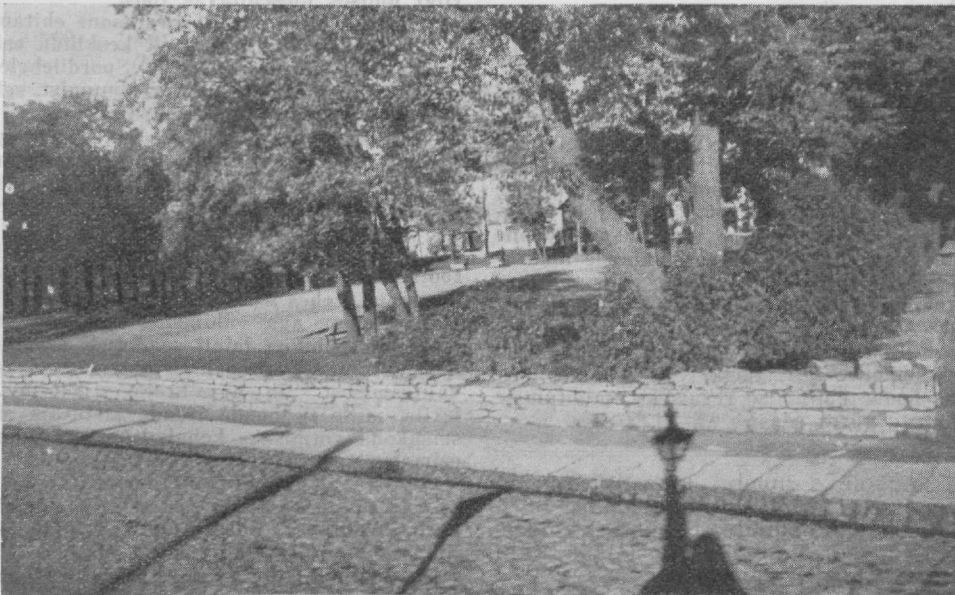
Toimetusele saadetud kirjandust

Spordibiograafiline leksikon 1937. Toimetanud: L. Soonberg, I. Peterson, V. Raudsepp ja O. Lövi. 256 lhk. Hind Kr. 6.25. Tallinna Kirjastuse Kooperatiivi väljaanne.

A. Kolmpere: Kergejõustiku õpperaamat. II täiendatud trükk. Autori kirjastus. 152 lhk. Hind Kr. 2.—.

Arvustused mõlema teose kohta ilmuvad E. Spordilehe järgmises numbris.

15 aastat Petseri spordiliikumist. Albumi toimetanud B. Toom. Väljaandja: Petseri Spordiliit. 52 lhk.

Vaade Falkpargi aiale praegu. Siia püstitatakse Eesli Spordihoonet.

Paksikinnastes läbi Saksamaa

Läinud kuuvahetusel sooritas Eesti poksimeeskond Saksasse teise võistlusturnee. Seega ei olnud ta esimene, kuid ka mitte viimne, sest on juba taskus kutse kolmanda turnee sooritamiseks. See leiaks aset järgmise aasta aprillis, pärast seda, kui sakslased jaanuaris on sooritanud vastukülaskäigu.

Võib ütelda, et poksi alal on meil sakslastega isegi soojemad ja südamlikumad sidemed kui näiteks Soomega või liitriigi Lätiga. Selles on eriti suured teened Saksa gaujuhatajal Hans Jähnel, keda võib nimetada Eesti poksi suureks sõbraks. Õieti tema kaudu ongi saavutatud regulaarsed poksisedemed Saksaga, mis tulevikus võivad küündida kuni Eesti-Saksa maavõistluste korraldamiseni. Eelastmena selleks on veel käesoleval hooajal oodata Tallinn-Berliini linnavõistlust.

Sakslaste hinnang meie poksile on vägagi kiitve. Kui nad varem hindasid Euroopa parimaks poksiklubiks Poseni Vartat, siis nüüd nimetavad nad selleks Tallinna Gongi (selle nime all meie meeskond esines). Põhjendusena toovad nad, et kaheksa päeva enne eestlasi Leipzigi külasthanud Varta kaotas seal 4:12, eestlased aga 6:10. Seejuures oli sakslastel eestlaste üle kaks väieldavat võitu (selle juure tulen hiljem) ja pealegi oli eestlaste vastu meeskonna tugevduseks toodud Dresdenist Nürnberg. Ilma Nürnbergiga poleks Leipzig saavutanud vähemalt üle viigi.

Teisel turneel tuli võistelda neljas linnas kokku üle 8000 pealtvaataja ees. Kõige rohkem pealtvaatajaid oli turnee lõpupunktis Leipzigs, kus saal mahutas 2800 inimest, misjuures kõik pääsmed olid ära müüdnud juba mitu päeva varem. Stettinis, Stralsundis ja Anklamis olid väiksemad ruumid, millele vastavalt ka pealtvaatajaid vähem. Nii oli Stettinis 2000, Stralsundis 1500 ja Anklamis 1800 pealtvaatajat. Olgu lisatud, et Anklamis on üldse 18.000 elaniku. Seega oli eestlasi vaatama tulnud 10% kogu elanikkonnast. Vastavalt sellele peaks Eestis suurematel poksivõistlustel olema üle 13.000 pealtvaataja.

Poksimeeskond pärast lennukisõitu Riias.

Vasakul: B. Salong, I. Inslar, E. Seepere, M. Linnamägi, H. Gutman, reisimarssal E. Nurk, N. Stepulov, kohtunik A. Tihase ja A. Raadik.

Eesti poksimeeskond Leipzigs. Taägafoonil Napoleoni lüüasaamise puhul 1813. a. püstitatud rahvasie rahusammas.

Stralsundis olid eestlased üldse esimesteks rahvusvahelise poksi pakkujaks.

Eestlaste bilans seekordsel turneel oli: kolm võitu (Stettinis 9:7, Stralsundis 13:3, Anklamis 11:5) ja üks kaotus (Leipzigs 6:10). Kokku 39 võidupunkti 25 kaotuspunkti vastu. Seega oldi võidukamad kui esimesel turneel, kuigi nüüd oli keskelt läbi vastu pandud tunduvalt tugevamad vastased, kelle tase üle Saksa keskmise. Peale kõige muu olid nüüd vastasteks üks euroopameister, üks Saksa meister ja rida neid, kes paremuselt Saksa kolmandad-neljandad. Veel ühe tõendusena, et oli tegemist kõvade vastastega, on asjaolu, et seekordsel turneel eestlaste vastu esinenutest on arvatud Saksa rahvusmeeskonna kandidaatide hulka viis meest: Leu, Rosenfeldt, Krage, Köhler ja Pietsch. Väärrib märkimist, et Köhler on arvatud kandidaadiks vaatamata knocki-kaotusele Raadikule.

Üheski linnas ei esinenud eestlaste vastu puhas sama linna meeskond, vaid ikka oli toodud kõvendust teistest linnadest. Ainult Leipzigs oli peagu Leipzigi linnameeskond, erandiga üksnes kergekaallase Nürnbergi suhtes. Kuid Leipzigs oli ka kõige raskem võistlus. Ka üksainus kohtuniku-hääl võinuks seal kogu tulemuse otsustada teiseks, kui on praegune ametlik tulemus.

Mida Saksa lehed eriti kiitvalt märgivad, on Eesti kohtunike suur objektiivsus ja erapooletus, mis kõige rohkem silma torkas Leipzigs. „Patu“ ülestunnistamisena olgu märgitud, et N. Stepulovi kaotus Nürnbergile sõltus eestlasest kohtuniku antud häältest. Sel matschil olid kohtunikeks kaks sakslast ja üks eestlane. Nürnberg sai võidu eestlase ja ühe sakslase häältega, kuna teine sakslane andis võidu Stepulovile! Seega kaotas Stepulov, kuid Nürnberg on tagantjäreli saanud veel suurema kaotuse sellega, et ta vähemalt esialgu pole arvatud Saksa rahvusmeeskonna kandidaatide hulka. Nähtavasti just nõrga matschi pärast Stepuloviga.

Meie meeste üksikbilansid turneel olid järgmised:

	võite	viike	kaotusi	punkte
H. Gutman	2	1	1	5
K. Käbi	2	—	2	4
E. Seepere	3	—	1	6
N. Stepulov	3	—	1	6
J. Inslar	—	1	3	1
A. Raadik	4	—	—	8
B. Salong	2	1	1	5
M. Linnamägi	2	—	2	4
Kokku	18	3	11	39

Seega ainsana sajabrotsendilisel võitis A. Raadik. Kuid kõige tugevamad vastased keskelt läbi olid B. Salongil, kelle saavutust võib seetõttu hinnata kõrgemana. Nii oli Salongil võistelda Pietschi ja Rosenfeldtiga, kes mõlemad on arvatud Saksa rahvuseeskonna kandidaatide hulka. Ka kolmas vastane, Berkemeyer, kellega Salongil oli üks võit ja üks viik, kuulub Saksa parimate hulka. Rosenfeldti Salong võitis selgesti. Kõige tähtsam on aga see, et Salong oli tegelikult parem ka Pietschi vastu! Olnuks Salong suurema nimega, siis ta võitnuks. Nüüd aga ei tihatud anda Pietschile kaotust tundmatu eestlase vastu, pealegi kui Pietsch nädal aega varem oli endale teinud nime Milaano euroopavõistlustel teiseks tulnud poolaka Szymura knocki löömiseiga. Pietsch sai võidu siiski ainult 2:1-häältega.

Paremuselt järgmiseks võib hinnata E. Seepere, kellel samuti olid tugevad vastased. Kaotus Völkeri vastu, keda Freymuth Tallinnas võitis, oli antud ülekohtuselt. Seepere väärinuks vähemalt viigi.

Edasi tuleb nimetada N. Stepulovi, kes vaieldavalt kaotas Nürnbergile, võites kõik ülejäänud. Viimastest oli Krage hea klassi mees, kuid teised kaks nõrgad vastased.

Järjekorras võib tulla M. Linnamäe juure. Ta võitis puhtalt kolme häällega (kohtunikeks oli kaks sakslast ja üks eestlane) Saksa paremuselt kolmanda mehe Haueri. Grupe vastu oli ta 1½ roundi ülekaalus, liües sakslast põrandale, kuid oli sunnitud loobuma kulmuvigastuse tõttu. Samuti kulmu tõttu kaotas ta Eichbergile, kes on Saksas 3.—4. raskekaallane. Kulmuvigastus tuli isemoodi — löödud kinda sisepoollega, nõõride kohaga.

H. Gutmanile olid vastasteks Saksa 3.—4. koha mehed. Ta kaotas üksnes üldtuntud Amelangile, kes võitnud ka olümpiavõitjat W. Kaiserit! Enda võitjast oli Gutman peagu klassi võrra nõrgem. Kolmandal roundil oli tal tegemist, et lõpuni jalul püsida.

Paremuselt järgmiseks tuleb hinnata Insleri. Ta ei saavutanud küll ühtki võitu, kuid kõik ta mat-

schid olid niivõrd tasavägised, et näiteks Tallinnas võinuks ta need kõik võita. Insler pole varem olnud rahvusvahelises ringis, seetõttu jäi tal veidi puudu kogemustest.

N. ü. vaeselapse osas oli K. Käbi. Tal olid suhteliselt teistega kõige nõrgemad vastased, kellest ainult Leu ja Hacker olid enam-vähem tema kõrgusel. Nendele ta kaotas. Viimasel kahel matschil andis Käbil tunda ta haige jalg. Seetõttu oli liikumine väike ja nõõridest väljatulek raske. Leipzgis Hackeri vastu oli Käbil kõva lüüasaamine — ta oli kogu aeg taganemisseisus. Muuseas: Hacker on silmapaistvaid kukkaallasi, kes aga kärbeskaalus võib teha head karjääri. Leipzgis oligi mees tegelikult 1 kg-ga kärbeskaalus.

32 matschi kohta, mis Saksas peeti, oli knocki-võite ihnsalt. Ainsana Raadik saavutas kaks puhast knocki. Teistest Stepulov saavutas 2 ja Seepere 1 tehn. knocki-võidu. Eestlastest ei kaotanud ükski mees knockiga, kui tehn. knockiks mitte arvata Linnamäe loobumist kulmuvigastuse tõttu.

Saksa poksiolude kohta on märkida, et kord valitseb seal kõva. Rahvusvaheline läbikäimine toimub üldise spordikeskuse kaudu. Välismaale sõitude puhul nõutakse meeskonna tugevdamist poksiijatega ka teistest klubidest.

Treeningolud ei ole kuldsed. Treenitakse peamiselt koolimajades, kuid vastutulek koolivalitsuse poolt on seda suurem.

Suhtumine võistluste avakõnedes oli Eesti vastu väga heatahtlik. Kui läinud aastal olid avakõned üksnes sportlikud, siis tänava olid nad poliitilised. Märgit, et Saksa ei taha mingil juhtumil süvendada rahvaste vahel vaenulist meeleolu, vaid on suur rahuarmastaja nii spordi- kui ka poliitikaareenil. Kõigil võistlustel hüüdis rahvas kolmekordse „Heil!“ meie riigihoidja, rahva ja sportlaskonna auks.

Teise turnee Saksasse sooritasid peale ülahnimeetatud poksiijate veel kohtunike-esindajatena A. Tihaste ja

E. NURK.

OMBLUS SINGER MASINAD

Juba 4 inimpõlve kestel on osutunud ületamatuks SINGER-ÕMBLUSMASIN SINGER-MASINATE poeemustega tutvugu igauks lähemas Singer-kaupluses. Soodsad maksumitingimused

Õmmelkõõ elektriga

VEERANDAASTA RAPORT

27 lehekülge tihedat masinkirja andis spordidirektor A. Kolmpere E. Spordilehele kasutada materjalidena ja aruannetena, mida keskliidu noortejuht ja erialade õpetajad on avaldanud kolmanda veerandaasta vältel. Üldine mulje on, et töö on läinud endist rada, olles intensiivsem nendel aladel, millel kolmanda veerandaasta sees oli hooaeg.

Eeskätt tuleb märkida, et SKN üldjuht G. Kalikut viimase sõidu puhul välismaale asendas A. Kolmpere.

Alustades noortejuhi töoga, A. Kolmpere kõige esmalt koostas Võru kursusel lubatud konspektid. Aineilise külje tõttu tuli piirduda üksnes ujumise ja kergerõustiku konspektide väljaandmisega.

Konspektide levik (müüakse küll minimaalse tasu eest) oli ja on õige väheldane. Tulevikus tuleks konspekte levitada kursustest osavõtjatele tasuta.

Läbirääkimise ja sõprussidemete loomise mõttes Soome noorte spordiliikumise otsustati komandeerida (soomlaste soovil) Vierumäele 7.—16. aug. s. a. toimuvale noorte kursustele mõned noored. Sinna sõitsid mag. Grünberg (esindaja), H. Karmo (Petserist), E. Haldma (Pärnust), K. Seitam (Viljandist) ja L. Niiend (Tartust). Peab nentima, et meie esindus jät-

tis Soome ajakirjanduse järgi väga eeskujuliku mulje. Muuseas olgu tähendatud, et kõik meie noored (arvult 4) sooritasid kursusel viibides Soome poiste spordimärgi ja ujumise katsed, mille eest nad said vastavad rinnamärgid.

Edasi oli tegevuse kavas ette nähtud kursuste korraldamine noortele. Mitmesugustel põhjustel tuli piirduda üksnes kergerõustiku-kursusega, mida juhatas E. Tam m. Kursused peeti 18.—25. augustini staadionil ja neist võttis osa 80 poissi.

Augustis tuli sooritada eeltöid üliriiklikkude noorte kergerõustiku ja ujumise korrespondents-võistluste korraldamisele. Täpsed andmed ja võistlusprotokollid ei ole kõik organisatsioonid veel ära saanud, kuid esialgsete kokkuvõtete alusel võib ütelda, et neist võistlustest võttis osa mitusada noort. Peab tähendada, et tulevikus tuleb noortele korraldada iga kuu vähemalt ühed võistlused ja mitmesugustel spordialadel.

Võimlemise üldjuht E. Idla märgib, et kuna õppe-tegevus võimlemise alal suve- ja põllutöö-hooaja tõttu üldiselt seisis, tuli aega kasutada sügishooaja ettevalmistamiseks kui ka teiste algatatud tööde lõpetamiseks.

MEHAANILINE PUUTÖÖSTUS

ELMAR SULBI

Spetsiaaltööstus

moodsate ärisisustuste

valmistamise alal.

Tallinn,
Õuna tn. 18.

Telef.: 475-28
481-69.

til ja andis ka sihtvõimlemist iga päev. Kohtunikele korraldas kursuse, kus läbi võttis peale määruste ka paaritamise.

Osavõtjaid kursusest oli 25. Mõned kursuselased käisid harjutamas isegi kuni 12 km kauguselt, mis näitab suurt huvi maadluse vastu. Ruumid maadluseks on olemas, kuid puudub maadlusmatt. Harjutused toimusid põhiliselt kaetud kotiriidest pealisriidega.

21.—30. septembrini viibis Kursman Tallinnas, kus kontrollis rahvusmeeskonna treeninguid ja juhtis Kallevi noorte kursust.

Poksiõpetaja N. Maatsoo viibis 2.—11. juulini Pärnus ja Sindis. Suvisele ajale vaatamata, mis avaldab mõju osavõtjate arvule, sai ta rahuldavalt läbi viia uusi treeningu põhimõtteid, viimistleda poksitehnikat ja parandada ettevalmistatud poksitehnika vigu.

21.—31. juulini viibis ta Tallinnas, kus oli iseäranis intensiivne töö, sest Tallinna tegevpoksijad asusid parajaste treeningule. Paralleelselt tuli korraldada kursusi algajatele (60 osavõtjat). Algajate kursust kasutas Maatsoo ühtlasi täienduste andmiseks kohapealsetele instruktoritele ja juhtidele.

August oli ette nähtud puhkuseks, kuid Balti poksiturniiri tõttu katkestas Maatsoo puhkuse ja asus ette valmistama rahvusmeeskonda Balti turniiri vastu. See ettevalmistus viidi läbi täie koormatusega ja poksijate tõsise suhtumisega töösse.

Pärast Balti poksiturniiri alustas Maatsoo tööd Viljandis, kus ta viibis 18.—30. septembrini. Viljandis juhatas ta poksitreeningut s.-s. Tuleviku juures, alustades tööd ühtlasi Viljandi gümnaasiumis, kus oli kaunis suur osavõtjate arv — ligi 60 õpilast.

Jalgpalliõpetaja E. Saar viibis noortele kursuste andmiseks ja kohapealsete meeskondade treenimiseks reas keskustes järgmiselt:

4.—6. juulini	Türil,
7.—12. „	Pärnus,
15.—25. „	Paides,
27.—31. „	Viljandis,
3.—10. augustini	Tartus,
22.—27. „	Narvas,
28.—29. „	Kiviõlis,
13.—16. septembrini	Rakveres,
17.—22. „	Tartus ja
24.—30. „	Pärnus.

Vahepeal viibis koos rahvusmeeskonnaga Turus ja Balti turniiril.

Kergejõustiku-õpetaja E. Tamm käis instrueerimas ja treeninguid korraldamas järgmiselt:

5.—10. juulini	Narvas,
14.—19. „	Tartus,
23.—25. „	Pärnus,
28.—30. „	Keilas,
6.—8. augustini	Tartus, Eesti esivõistlustel
9.—11. „	Võrus,
12.—14. „	Valgas,
15.—16. „	Petseris ja
3. septembril	Tartus.

Vahepeal valmistas ette rahvusmeeskonda ja käis viimasega kaasas Riias.

Ujumisõpetaja H. Rahman viibis 5.—13. juulini veesportiõpetajate toetusel Soomes, Vierumäe spordikoolis ujumis- ja vettehüpete kursustel. Edasi oli ta tööks:

- 14.—17. juulini Elvas ujumiskursuste korraldamine;
- 19.—21. „ Piritall treeningu juhtimine;
- 22.—29. „ Pärnus ja Sindis õpetuse andmine;
- 31. juulist — 6. augustini Haapsalu abistamine Eesti esivõistluste läbiviimiseks ja treeningute korraldamine kohapealsetele ujujatele;
- 7.—9. augustini viibimine Eesti-Soome maavõistlustel Viiburis;
- 11.—14. augustini Pärnus ja Sindis juhtnööride andmine;

Stralsundis, kus Eesti poksimeeskond saavutas oma suurima võidu. Vasakult kolmas Saksa gaujuht H. Jähne.

- 15.—18. augustini Viljandis harjutuste korraldamine;
- 20.—29. „ Kuressaares kursuste korraldamine;
- 8.—12. septembrini Võrus juhiste andmine talviseks treeninguks;

26. septembril Vasalemmas nõu andmas ujumisbasseini ehitamise asjus.

Käsipalliõpetaja H. Niileri aruandes on märgitud:

Augustikuu 2.—13. peeti korvpallimängu kursused NMKÜ suvekoolis Koitjärvel, kus õpetati noorteluhtidele korvpallimängu aluseid.

15.—24. augustini peeti Hiiul käsipallijuhtide kool. Avati 1. klass. Osavõtjaid oli 20 umbes 10 käsipalliseltsist. Töö kandis kindla kooli ilmet ja andis igati häid tulemusi. Kuna koolist ei saanud osa võtta kõik soovijad, siis otsustati pidada veel üks kursus 1. klassile jaanuaris Tondil.

1. klassi kavast võeti läbi järgmised ained:	
anatomia ja füsioloogia	10 tundi
põhivõimlemine	10 „
kohtuniku amet „ „	10 „
mängu teooria ja praktika	33 „

Kokku: 73 tundi.

2. klassi õppekavas (mis peetakse 1938. a. sügisel) on:

tervishoid ja esmaabi	10 tundi
kohtuniku amet	10 „
mängu teooria	10 „
mängu praktika	30 „
rakendusvõimlemine	10 „

Kokku: 70 tundi.

3. klassi õppekavas (mis peetakse 1939. a. sügisel) on:

massaash ja spordi füsioloogia	10 tundi
õpetamise psühholoogia	10 „
pedagoogika (seminar)	20 „
mängu praktika	15 „
spordi ideoloogia, võistluste adm. ja organisatsioon	10 „

Kokku: 65 tundi.

See on kava, mille alusel valmistatakse tulevikus Eesti käsipalli juhte-õpetajaid.

Tenniseõpetaja B. Lepik alustas tööd 10. augustil. Sellest ajast kuni veerandaasta lõpuni viibis ta Tallinnas, Rakveres, Narvas, Tartus ja Nõmmel kohapealset mängijaid instrueerimas, kursusi andmas ja loenguid pidamas. Tema poolt juhitud TKSÜ kursustest võttis osa 168 õpilast.

Raske maadlusvõit Läti üle

Lätist on lähenemas hädaoht, — võib lausuda pärast Eesti-Läti järjekordset maadlusmaavõistlust, mis peeti 3. oktoobril Riias. Kuigi see hädaoht praegu pole veel suur, siis võib ta selleks muutuda tulevikus ning Eesti ja Läti maadlustaseme paremusvahe võib muutuda seda väiksemaks, mida kiiremini mõlemad lähenevad maailma maadluse kõrgeima tipu poole. Praegu oleme Lätist siiski veel paar aastat ees. Varem seda ei muutunud Eesti-Läti maavõistlused niivõrd tasavägisteks kui näiteks need on Eesti ja Soome vahel.

Äsjane maavõistlus Riias oli Eesti-Läti kohtamiste ajaloos siiski tasavägisem kui kunagi varem. Ainult üks kord varem on juhtunud, et alles raskekaal-matsch otsustab maavõistluse kogutulemuse. Kuid sellest on palju aega tagasi, ulatudes sinna aega, millal meie maadlustase elas üle kriisi. Nüüd on aga meil kriis ammu möödas, mispärast Läti tulemus meie vastu on Lätile suureks auks.

4:3 kõlas võit Riias. Seejuures matschid olid tasavägisemad kui seda näitab resultaat. Tõsi küll, et lätlased harrastasid rohkesti kaitsemaadlust, kuid sellekski peab olema hea oskus. Teiseks: kui eestlased oleksid olnud tunduvalt paremad, siis poleks lätlasi päästnud ka nende kaitse. Juba hea kaitse on klassi tunnus, sest heast kaitsest üleminekuks heale pealetungile on võrdlemisi lühike tee.

Lätis on areenile tulnud noor kaader. Vanemad maadlejad, kelle kohta Lätis omal ajal treenerina teutsenud E. Pütsep lausus, et nendega on asjata näha vaeva, on peagu kõik annud ruumi noorematele, kellele E. Pütsep peagu algusest kohe annud hea aluse. Nüüd, pärast mõnd aastat, hakkab välja paistma Pütsepa töö tulemus. Edasi arenevad mehed juba oma kogemuste najal, vastavalt sellele, kuidas kellelgi on maadlusintelligentsi.

Peab arvama, et järgnev aeg lähendab Läti maadlustaset meie omale tunduvalt, seda enam, et meil meie praeguse taseme juures pole enam võimalusi kiireks eestpagemiseks. Ei saa uhkustada ka sellega, et meil oleks laiem maadlejate kaader. Selles suhtes on lätlased endile julgemad, mis nähtub kas või sellest asjast, et nad juba äsjase maavõistluse puhul julgesid teha ettepaneku võistlemiseks kahe garnituuriga. Lätis sealsete maadlusjuhtide ja lehemeestega juttu ajades avaldati isegi võõrastust Läti ettepaneku mittevastuvõtmise kohta.

Läti maadlustaseme tõus peab olema meile rõõmuks. Silmas pidades, et seni oleme ainult Soomest leidnud endale hea vastase ja et meie maadlustaseme

edasiminekuks on suuresti pidurdatud rohkemal arvul head maavõistluste puudumise tõttu, on Läti tõus tere-tulnud.

Ühe vabandusena nabi võidu puhul võidakse ju tuua, et Eesti koosseis seekordsel maavõistlusel polnud parim. Kuid seegi on tunnustus Lätile. Ta näitab, et varumeestega on lätlasi raske võita. Kindlaks võiduks peame mobiliseerima kõik jõud. Järgmisel aastal võime Läti üle uuesti võita kas 6:1 või 5:2, kuid igal juhul on usutav, et iga üksiku matschi võitmine on siis veelgi raskem kui see oli viimati Riias. Meenutagem, et oleme Soomele kaotanud ka 0:7, kuid läbilõikes olnud neile samal ajal peagu võrdsed.

Maadlejad ise töid Riias ette, et ettevalmistus maavõistluseks polevat olnud kõige tähelepanuga juhitud. Sellel võib olla õigus. Seepärast tulevikus hooaja algul maavõistluste korraldamise puhul peab liit ja treener alustama ettevalmistavat tööd varem.

Seitsmest matschist kolm lõppes seljavõitudega, millest lätlased saavutasid kaks ja eestlased ühe. Võib isegi naljatada, et kui Eesti-Läti maavõistluse võitmine oleks arvatud samal alusel nagu kunagi Rootsi-Soome vahel, et punkte annavad üksnes seljavõidud, siis võitnuks Läti!

Maavõistlus rullus järgmiselt:

Kärbeskaalus alustas M. Maiste isukalt. Kuid Beinaroviõ lätlaste poolt maavõistluse ühe parima mehena lasi end vedada võtetesse ja tegi ka ise võtteid. Ülekaal kuulus siiski eestlasele, kes vast saanuks ka töövõidu, kui vahele mitte tulnuks õnnetut iseenda selili keeramist sundparteris võtte üritamisel. Nii saavutas Beinaroviõ seljavõidu.

Sulgkaalus polnud H. Kaaremäe oma parimas vormis, olles juba enne võistlust haiglane. Sellele vaatamata oli ta ülekaalus. Kas ülekaalu oleks aga jatkunud lõpuni, on küsitav, sest mehel tundus vastupidavuse puudust. Seljakaotus, jällegi sundparteris lätlaste vastuparaadist, „lunastas“ loo kiiremini. Lätlane Kundzinš sai seljavõidu.

Kergekaalus oli kohtunikega suur viperus. V. Väli oli parem algpüstimaadluses, milles lätlane näis Väljasse suhtuvat suure aukartusega, ja ka parteris, kus keeras E. Kalninši kord üle silla. Alles lõpupüsti arenes tasavägiselt, kuna lätlane oli muutunud julgemaks ja Väli, pidades juba saavutatud edu küllaldaseks, rohkemat ei üritanud. Kaks Läti kohtunikku andis aga võidu omamaalasele! Tundus juba skandaalilõhna, kuid veel enne otsuse väljakuulutamist otsustas Läti liidu esimees temale mõlema

W. ROMANZEW

Kontor MÜÜri vahe 16-37, tel. 461-53 Tallinn

Kõigis suurustes ja värvides

ALUMIINIUM-KAPSLEID

piima-, mahla-, õlle- ja karastusjookide-pudelitele

STANIOOL-KAPSLEID

veinipudelitele

Paul Kerese suurvõit

Eesti nimi ühenduses ühe teise nimega, nimelt suurmeistri Paul Kerese omaga, on saanud tuttavaks üle maailma. See oli käesoleva aasta märtsi lõpul, milal vähesed malesõbrad Balti jaamas saatsid teele Inglismaale Margate'i poole kõhna nooruri, keda hüüti sel ajal Eesti malemeistriks Paul Kereseks. Margate'i turniir ei olnud kuigi tugev oma koosseisult, kuid sellele vaatamata olid Kerest saatvate malesõprade lootused üsna tagasihoidlikud. Optimistlikult arvestedes lubati Keresele nii umbes 3.—4. kohta. Mida Kerese endamisi mõttes, seda meie ei teadnud. Kuid võib-olla aimas ta juba siis, et kannab endaga kaasas tulevase malemarssali keppi.

Möödus rida välismaalisi maleturniire, järk-järgult ikka raskemaid. Raskuste kasvamisega kasvas ka Kerese malejõud. Ta rühkis ikka kõrgemale ülespoole male kõrguste poole.

Septembri algul oli jällegi näputäis malesõpru ilmunud Balti jaama. Seekord läks teekond hoopis teises suunas — Austriasse, Semmeringi mägedesse. Ja see, keda saadeti, ei olnud enam lihtne Eesti meister, vaid üle maailma tuntud suurmeister Paul Keres. Seekord ei läinud teekond mitte mõnele pisikesele, rahvusvaheliselt vähe tähtsale võistlusele, vaid turniirile, kus esindatud maailma parimad maletajad.

Semmering kutsus enda juture üksnes neid, keda võib lugeda maailma edetabelis esimese 10—12 hulka. Nende valitute hulka oli sattunud ka eestlane Keres.

Eesti maletajad, kuigi optimistlikult häälestatud ja kuigi harjunud nägema sangaritegusid Kerese poolt ruudulistel väljadel, ei söandanud anda Keresele rohkem kui 5.—6. kohta. Sest kuidas võis oletada, et malenoor Keres tuleb ettepoole mõnest malelahingutes kaostatud Capablancast, Flohrist, Fine'ist või Reshevsky'ist!

Paremal juhul loodeti, et Keres näitab end võrdsema võrdsete seas ja seega saavutab keskmise koha, milleks ongi nii umbes 5. koht.

Algasid suured malelahingud. Maailmameister Euve isiklikult juhtis neid. Kogu malemaailma tähelepanu oli ärevuses suunatud Semmering-Badeni poole.

Varsti hakkasid sealt tulema ärevad teated. Mitte Fine, Reshevsky, Capablanca ega Flohr polnud, kes surusid end etteotsa, vaid eestlane Keres. Ja siis algas Kerese imetlusväärne kiirmars. Talle ei olnud püha ükski vastane, isegi ametlik maailmameistri kandidaat Flohr mitte. Ta löi neid kõiki järjekorras ja oli 3 vooru enne turniiri lõppu niikaugel, et võis suurima südamerahuga kaotada kõik 3 partiid ja siiski jääda esikohale. Seda Keres osalt tegigi, nimelt kaotas 2 partiid ja viigistas viimase.

Turniir andis lõpptulemuseks: Keres 9 punkti, Fine 8 punkti, Capablanca ja Reshevsky 7½ p., Flohr 7 p. Ragozin ja Eliskases 6 p. ja Petrov 5 p. Ametlik maailmameistri kandidaat Salo Flohr jäi koguni 5. kohale. Hiilgav võit tõstis Kerese rakupealt maailma esimese kahe-kolme parima maletaja hulka ja viis ta maailmameistri trooni lähimasse lähedusse.

Juba kostavad mitmelt poolt välismaa ajakirjandusest hääled, et järgmiseks võistlejaks maailmameistri tiitlile olgu mitte Flohr ega ka Capablanca, vaid Eesti suurmeister Paul Keres.

Tuntud maleajakirjanik ja malemeister E. A. Snosko-Borovsky Pariisist ütleb Kerese kohta järgmist: Keres ei pruugi enam end ehtida võraste sulgedega ja tema kohta ei tule enam öelda: „mängib nagu Aljechin või Morphy,“ sest Keres on loonud uue nime — enda nime.

A. Veldeman.

liidu poolt antud volituste põhjal kohtunike otsuse ümber, tunnistades võitjaks eestlase.

Keskkaalus alustas lätlane Jespers tulisealt, kuid E. Puusepp vilunud mehena algul üksnes kaitses, kuni lätlane enda üliagarusest väsis. Varsti oli lätlane pehme, ning siis hakkas üritama Puusepp. Ta pugus lätlasele rinna alla ja surus lihtsalt mehe pikali. Esimene katse lõppes väljaspool matti, kuid teine õnnestus, vaatamata, et Puusepp korras sama võtet. Puusepa seljavõit.

Keskkaalus oli V. Froomani kaotus tege-likult ootamatu. Vaatamata, et kohtunike otsus lätlase kasuks oli maitseasi, võinuks Frooman üritada siiski rohkemat. Kuid vastase tugeva kaitse tõttu ei jäänud talle palju shansse.

Poolraskekaalus oli Agu Neol kõvasti tegemist hästi kaitsva A. Kalninši vastu, kes parajal momendil ei viivitanud omapoolsete võtete üritamisega. Parteris sai ta korraks sisse käevarreluku, kuid lätlasel õnnestus sellest välja tulla. Neo võit oli siiski selge, kuigi vastaseks oli parim lätlane. Ta sai võidu hääletega 3:0.

Raskekaalus võinuks K. Palusalu seljadata Zveiniksi, kuid matt olnuks määrustekohaselt lai. Nüüd aga lõppesid vastase parteri rebimise üritused mati äärel või väljaspool matti. Seetõttu jäi mulje võrdlemisi tasavägisest matschist. Parteris viis Palusalu vastase korraks poolnelsoniga selili, kuid matikohtunikuna K. Kullisaar oli halvast positsioonist selle fikseerimiseks. Tulemuseks oli Palusalu töövõit kõigi kohtunike hääletega.

Eestlaste poolt parimaks oli A. Neo, temale järgmisena E. Puusepp. Kaotajatest annab M. Maiste siiski häid lootusi. Soome vastu on meil kõrbe-kaalus igal juhul kaks head meest — Maiste ja E. Sikk.

A. ADARI.

V. s. Sport esimene

Tänavune jalgpallihooaeg on sisult tüsedamaid ja mitmekesisemaid rea viimaste aastate kohta. Hooaja esimese poole toreduslikud ja peagu esmakordselt rahvusvahelist suurtunnustust pälvinud maavõistlused, karile joosnud Balti turniir ja erakordselt tugev tasavägine ja üllatustetuhte liiduklassi esivõistlustesari tahavad anda hooajale mitmevalgelisema ja kaalukama ilme kui kunagi varemalt. Kuigi tänavu enamik maavõistlusi toimus väljaspool kodumaa-piire, kuigi Tallinn ei võtnud tänavu vastu kuulsaid Kesk-Euroopa klubisid, on ometi suur fakt see, et tänavu pandi jalgpallile jälle kord kaasa elama suuremad rahvahulgad. Maavõistluste edu tekitas suuremat huvi ka esivõistluste vastu.

Liiduklassi esivõistluste sügisring oma üllatustesajuga on tekitanud tugevaid värskenduse-puhanguid nii võitlevate seltside ridades kui ka pallihuvilistes pealtvaatajates. Pinge sügisringil paisus iga matsiga, tuues lõpuks pildi paremusjärjestuses, mis töötab otsusteval kevadringil veelgi täissisulisemaid ja rõõmus-tavamaid pallielamusi.

E. Spordileht toob pikema ja üksikasjalisema kokkuvõtliku ülevaate tänavusest jalgpallihooajast järgmises numbris. Liiduklassi esivõistlustest toome seekord ainult sügisringi lõpliku paremustabeli.

1. Sport	5	—	2	29:12	10
2. Esta	4	1	2	14:12	9
3. Estonia	3	2	2	17:11	8
4. Tervis	4	—	3	23:19	8
5. Kalev	3	2	2	18:18	8
6. Puhkekodu	3	1	3	31:10	7
7. ÜENÜTO	2	—	5	12:14	4
8. Hokiklubi	—	2	5	9:29	2

Amsterdami KULLAJAHIL

OLÜMPIA-ELAMUSI VOLDEMAR VÄLJA 15 - AASTASE MAADLEMISE PUHUL

Väikesekasvuline mees hulgub sihitult mööda kolmveerandmiljonilise linna tänavaid. Käed mugava muretusega surutud taskutesse seab ta oma sihid-sammud juhuse ning alateadvuse järgi. Siniste silmade pärani uudishimutsev pilk jälgib vilkalt askelduste keerist, mis pulbitseb Amsterdami, selle kanalite-linna, tänavail ja sadamakaidel.

On aasta 1928. Suvi. Päikesepaisteline ja kuum suvepäev, mis Amsterdami soisest ümbrusest imeb taevasse isesuguse rammestava põuaudu-vinetuse. Suur kaubalinn Amsterdam ilma selle küpsetava päikesepaistetagi on tõepoolest rammestunud. On väsinud ja rammestunud närvesöövast pingest ja kaasaelamisest, mis toodi kaasa 9. olümpiaga. Nüüd pinge hakkab juba lõdvenema. Staadionidel on tehtud oma pingutused, mass teinud oma närveerimised, aplodeerimised, karjumised ja ahastamised. Nüüd, olümpia lõpupäevil, on peale muu käsil veel greeka-roma maadlused.

Väikesekasvuline mees, kelle käed nii mugavasti taskusoppidesse surutud, kannab rinnas sini-must-valget märki. Ta tõepoolest pole kasvult hiiglane ega kogult jõujuurikas, kuid ta rüht ja hoiak asjatundja pilgule siiski reedaks hästitreeneritud atleedikeha. Aga veel suurema läbinägemisvõimega röntgenipilk avastaks, et see muretult bulvaaridel ja kanalikaidel lonkiv mees sisemiselt pole nii rahulik ning muretu. Ta näeks ja kuuleks jalutajat endamisi arutamas ja sõrmedel lugemas:

„Viiega on nüüd asjad korras. Fischeriga andis tõepoolest rappid — oli kõva mees, kuid sakslane, egiptlane, tšehh, ja siis viimaks ka Karpthy — kõik nad neli läksid õlgadele.“

Atleedikehaga mehe kitsa näo üle lipsab võidurõõmutsev naeruvine. Aga ainult hetkeks. Sest meenub jällegi: nüüd tuleb mäng kullale ja hõbedale, viimasele trumbile. Veel tuleb rinda pista vana ning põlise rivaaliga. Nüüdne näiliselt muretu jalutuskäik on mõeldud vaid niitelda kõigi vaimude väljakutsumiseks, rammu ja tahtejõu kogumiseks-kontsentreerimiseks.

Sini-must-valge rinnamärgiga mees automaatselt surub käed, mis nii muretult vedelevad taskusoppides, kramplikult rusikasse. Ja kui oleks vaja mõtteid kuuldavalt väljendada, siis umbkeelsed hollandased oleksid kuulnud arutelu nende tundmatus keeles:

„Tuleb spekuloida nupule. Ja esimesed kümme täie tambiga peale käia, saavutada edu... Tuleb saavutada edu juba alguses, jah!“

Nii ta longib jälle muretult edasi. Sest jumal on annud ilusa suvepäeva, usk endasse võidutahte, Amsterdami kanalite-linn aga võõrale annud vahtida palju seninägematut, kuna olümpiamängude võistluskava kuni otsustava matschini on annud veel küllalt vaba

aega. Sellepärast käed veel sügavamini taskusoppidesse, ja sammud ning suunad jällegi juhuse juhtida!

Samal ajal keerutab staadioni juures kioskis telefonivänta, — keerutab vänta, närveldab ja higistab teine mees, kah sini-must-valge märk rinnas.

„Ist Herr Väli da?“ lõõtsutab ta telefonitorusse. Kuid vastatakse, et Voldemar Väli, see Eesti maadleja, on hotellist ammu väljunud. Ei nemad tea, kuhu läinud, või millal ta tagasi tuleb.

Mees riputab telefonitoru hargile. Seda ilmel, nagu koomik naljafilimis, kellele telliskivi pilvelõhkuja katusest kaela sadanud.

Sest mõelda ainult — peatselt algab matsch kuldmedalile, ja nüüd Väli, see kullapretendent, on kadunud nagu tina tuhka, või nüüdsel juhul õigemini väljendades — nagu kuid tuhka.

Pole siin oluliselt tähtis märkida, kes oli see ahastaja ja telefoneerija. Ütleme, et ta oli üks esindajate kolmikust Tammer-Villemson-Veiss.

Järjekorras nähakse läbi Amsterdami tänavate kihutamas jässakat kasvu ja ümariku näoga meest. Ka temal on rinnas sini-must-valge. Ta kiirustab hotelli, Eesti meeskonna peatuspaika. Aga kui maadleja Praks uuriks läbi ka kõik voodialused, ta siiski ei leiaks kusagilt otsitavat meest, Voldemar Välja, seda kullapretendenti, kelle eest meeskond ja meeskonna juhid oleksid valmis maksma kõrgemat kui kullahinda

Kuid nagu juhused ja aimdus toovad õigeks ajaks maadlusalali mehe, kes muretult uudishimutses olümpialinna tänavail. Siin kuuleb ta üllatust, mis rabab roopast ka tema senise muretuse:

Voldemar Väli pidi kuldmedali-matschis rootslase Malmbergiga kohtuma alles järgmisel päeval. Kuid vahepeal on teised matschid kiiremini lõpule ja teised vastased kiiremini õlgadele viidud, nii et otsustavat matschi homse asemel on oodata juba täna.

Kusagilt tuuakse kiiruga trikoo ja saapad, mis mõttudelt oleksid vast parajad nüüd päevakorrale kerkinud Palusalule. Kuid momendil pole võtta parajamöödulisi — need on ju jäänud hotelli! — ja maadlusmatsch pole ju supeltrikooode revüü, nii et võib lahti minna ka seitsme-penikoorma-saabastes, ja kas või tuukriülikonnas.

Viimast ootamist ja hingepidamist matschi ootel. Tuleb välja, et asjatut ootamist. Maadlused katkestatakse. Kuulutatakse välja mõnetunniline vaheaeg. Ja alles selle järele tuleb Voldemar Välja minna kuldmedali-jahile, tooma kolmandat kuldmedalit Eestile olümpiamängude ajaloos.

See ülaltoodu ja ka alljärgnev tohiks olla enam-vähem tõetruu rekonstruktsioon meie järjekordse kuldmedali saamisloost saaja enda jutustuse ja Amsterdami olümpial käinute mälu ja tähelepanekute

põhjal. Ja rekonstruktsiooni esitamine on õigustatud seoses meie kuldmedali-mehe enda sportimisjuubeliga. Kuigi see ametlikult vastavate võistlustega ja teiste sündmustega seni on jäänud tähistamata, Voldemar Väljal tänavu kevadel sai täis 15 aastat maadlemist. Siinkohal olgu vahele poetatud järgmist lühikroonikat. Enne juba paar aastat harjutanud, esimest korda avalikel võistlustel startis Voldemar Väli 25. ja 26. veebruaril 1922. aastal. „Kalevi“ poolt praeguses Töölisteatri korraldatud võistlustel tuleb Voldemar Väli tartlase Voldi järele sulgkaalus teiseks. Ta kaotab Voldile tasavägises matschis ainult punktidega, kuid seljatab kolmanda koha mehe Kurvitsa, Riia mängude võitja ja omaaegse vene meistri.

Mitmel võistlusel Voldemar Väli nüüd on esinenud 15 aasta jooksul, ja kui palju ta on pidanud matsche?

Raske oleks küsimusele vastata ka sellisel spordientusiastil, kes 15 a. jooksul poleks puudunud üheltki maadlusvõistluselt. Ja raske on vastata ka Voldemar Väljal endal. Umbkaudu ta arvutab nii:

„Võtaks küll hoopis kaua rehkendada. Aga arvan küll, et avalikke võistlusi on mul olnud üle 100 ja matsche üle 500. Ennemini küll märksa rohkem kui vähem.“ Siis ta juhib tähelepanu auhindade kogule: „Siin nad on. Kuid see pole veel kõik. Igasuguseid hõbeasju ja topsikuid, neid on kohvrid täis.“

1928. a. puudus Voldemar Välja medalite kogus veel olümpia kuldmedal.

Jaht ning otsustav heitlus kuldmedalile algas siis Amsterdams tulikumal suvepäeval, pärast jahti eestlasest kuldmedali pretendendile.

Staadioni otsesesse lähedusse hollandlased on olümpia puhul püstitanud halli maadluse ja poksi jaoks. Sulgkaali finaali ajaks halli täidab kuni kolmetuhande hingeline inimhulk, endamisi keev, pingeline ja kergesti süttiv. Kõnelusi ja hääletusuminat moodsa baabelisegaduse keeltele. Aga kui matile astub rootslane Malmberg, hetkeks ja edaspidigi võistluste kõrgepingelistel silmapilkudel üle baabelisegaduse sumina kajab rootsi laulev-möirgav aktsent:

„Bravo Malmberg, bravo! Hee-ja... Hee-ee-ja-aa, Malmberg!“

Maadlushalli täidab üksainus, seinast teise ulatuv inimpeade-nägude meri. Üldine pinge ja kuumus toob õhetuse nägudele, annab nägude merele punakas-kolletava läilke. Kuid siis seguneb sellesse ebamäärasesse koloriiti sinist koos teravatoonilise kollasega. Ühes rootsikeelsete julgustushüüetega viskuvad esile rootsi miniatüürsed lipud. Nendega lüüakse kõnekoori lööklausetele takti, nendega lehvitatakse, neid loobitakse.

Rootslased, innustatud spordirahvana, eriti aga maadlusrahvana, pole Amsterdami saatnud ükski võistlejaid, vaid on palju ka neid, kes ise on sõitnud võistlusi jälgima. Kui umbkaudselt muljete järgi arvestada, kokku võis neid olla umbes pooltuhat. See tähendab 500-liikmelist kõnekoori, sama palju miniatüürseid lippe, kollase ristiga sinisel väljal.

Nüüd nad astuvad matile, need kaks, kes mõlemad ihaldavad sulgkaalu olümpiavõitjana kuldmedalit.

Rootslane on Väljast märksa pikem, hästiarenenud ülakehaga ja peenejalgeline. Ja ka silma järgi otsustades — eestlasest aastatelt vanem. Nad mõlemad keha välispildilt on üksteisega teatud määral siiski võrreldavad. Kumbki ei kujuta endast ürgjõuliselt plahvatavat dünamiidipommi, maadlusrahva keeles niinimetatud jõujuurikat. Siin on vastamisi kaks viimistletud tehnikameest, kes maadlemisel sama palju rakendavad tööle ajud, „nõksud“ kui ka lihased.

Nad ulatavad käed.

Ja veel kätlemise hetkel eestlane nagu ennast julgustades endamisi arutleb, silmitsenud endast pikemat vastast:

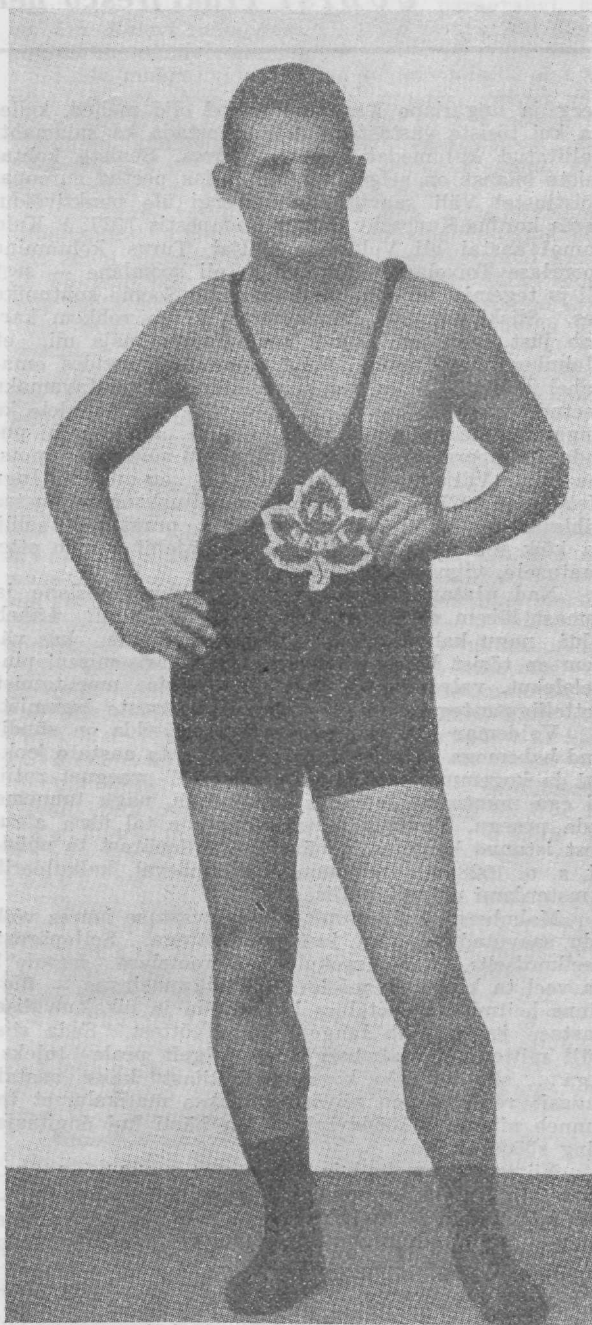
„Tuleb spekleerida nupule!“

Just samuti nagu paar tundi tagasi, kui ta muretu jalutajana, käed taskusopis, vilet lüües kangutas kaela kangeks Amsterdami pilvelõhkujate vahtimisest.

Liriseb matikohtuniku vile! Läheb lahti..!

Need kaks meest, kes üksteisele diagonaalselt lähenevad mati nurkadest, pole niisugused, kes üksteist näevad esimest korda ja nüüd uurivad, kas pole tegemist mõne juhusliku tuttavaga, varem nähtud inimesega, koguni sugulasega: Ei, siin üks tunneb teist paremini kui iseennast, teab isegi kasvõi seda, kui palju on jaksu vastase väikesel sõrmel. Ja tuntuks! üksteise ees aukartust.

Olümpiaettevalmistusel eestlasel oli pähe kulu- nud kolm nime: soomlane Toivola, rootslane Malm-

Voldemar Väli kuldmedali võimise aasil

Rätsepaäri

M. Andreesen

Vabadusväljak 10 - 1 (Majaomanike Panga majas)

Telef. 430-54

**Sügis- ja talvehooja uudismustrid Inglismaalt kohale jõudnud
UUDIS! Fraki fresco neljakordsest korrutatud lõngast**

berg ja ungarlane Karpathy. Need olid mehed, kellega kui tõsiste vastastega tuli arvestada ka salamahti hellitatud kuldmedali-lootuste juures. Seniste kohtamiste bilanss on selge: 1926. a. Riias peetud euroopa-võistlustel Väli saavutas Malmbergi üle punktivõidu, sama kordus Karpathy suhtes Budapestis 1927. a. Kuid samal aastal oli Voldemar Väljal Turus kohtamine soomlase Toivolaga. Siin võitja oli soomlane — sest oli ju tegemist soomlasega omal maal (Soome kohtunike ees. Siiski eestlane Amsterdamis kõige rohkem kardab just soomlast. Kuid loos toimetas asja nii, et Malmberg ja Toivola läksid esimestes ringides omavahel kokku. Soomlane, see kõige kardetavamaks peetud vastane, kaotas. Hiljem viis Väli õlgadele ka ungarlase Karpathy, ja nüüd viimase pähklina jäi pu-reda Malmberg. Kuigi kord juba olnud võidumees rootslase üle, Väljal veel küllalt selgesti on meeles lugu Helsingist 1925. a., kus Soome maadluskuulsus Kustaa Pihlajamäki Malmbergi nupuvõttest prantsatas selili. Ja kõik see nüüdsel ajal kuldmedali-jahil sunnib ettevaatusele, viimase väljapanemisele.

Nad ulatavad üksteisele käed, pikk rootslane ja temast lühem eestlane. Ja siis läheb lahti! Läheb lahti nagu kahe painduva kassi mänguks, kus vähem on tõsist kápaga lajatamist kui kärsemiseni pingelolekut, valvamist ja luuramist, teise meelitamist petteliigutustega, silmist vastase kavatsuste lugemist.

Voldemar Väli on mees, kes niiteldi on sündinud habemega suus. See tähendab, et ta aastate jook-sul ja kogemuste põhjal pole omanud praegust rutii-ni ega muutunud selliseks matikalaks, nagu tunneme teda praegu. Kavalus ja täpplikkus on tal üsna al-gusest istunud kontides ja närvides. Sellepärast ta nüüd-ki, s. o. 1928. a. tulikuumal suvepäeval, kalkuleerib Amsterdamis olümpiahallis:

Malmbergi, kui kasvult pikema vastase juures võib edu saavutada eeskätt just nupuvõttega. Sellepärast veelkordselt: tuleb spekuloida rootslase „nupule“! Ja veel ta kaalutleb mõtlema maadlusmasinana — üle-rinna heitmiseega rootslase kui väleda ja pikakasvulise vastase juures võib langeda enda võttest. Seda siis küll mitte, kui Malmberg liiga julgelt peale tuleks. Aga... siin on juba kogemused Riias kaks aastat tagasi: rootslane on niivõrd taibukas matikala, et ta tunneb niisugust söödavärki sama hästi kui õngitseja ning sööda seadja!

Nii nad tammuvad ja libisevad, tantsisklevad mööda matti. Kumbki ei suuda sooritada ühtki võtet. Mõõ-dub minut, teine. Eestlane tunneb juba, kuidas vastase keha on higest muutunud libedaks nagu lutsukala. Teda haarata ja kinni pidada, selleks oleks vaja liivapabe-rist kindaid! Ja sama vähe suudab eestlase külge kleepuda rootslane, see teine kuldmedali pretendent.

„Esimene kümme minutit peale käia... Väsitada... täie tambiga... rootslast väsitada...“ enam kui kümme, enam kui sada korda vasardab mõtteväl-

gatus eestlase tahtejõu alasile algpüsti puhul. Volde-mar Väli teab ja tunneb, et kui algpüsti on lõpule viidud vähemalt tasavägisena, siis ta on sama hästi kui vanajumala seljataga. Ta teab, et parteris rootslast enam niivõrd ei tule karta, et seal ohjad on juba tema, Väli, käes! Nii siis — mõõh maadlushobu!

Nagu kahe poltubi võitlus hääletus meresügavuse vaikuses. Käed sirutuvad välkkiirelt, kuid tõmbuvad sama välkkiirelt tagasi. Vastast tuleb petta, teha petteliigutusi, et siis teise eksitusest lõigata võidu-vilja. Kuid see on visa tulema. Nagu on visalt reali-seeritavad ka eestlase spekulatsioon-obligatsioonid rootslase „nupule“. Sest rootslane samuti taotleb kogu aja nupuvõtet.

Siis lööb sisse välk, tuleb see, mida eestlane kõige vähem oodanud. Malmberg jällegi taotleb nupuvõtet. Väli on kindel, et see tal ei õnnestu. Ta isegi annab rootslasele pisut järele. Siis hetkeks ta tunneb libi-semist, nõksatust vastu teise higest märga keha, ja järgmisel silmapilgul Väli on Malmbergi võttest põlvili.

See oli matschi 3. või 4. minutil.

„Läinud!“ käib nagu patukahetseja sügav-valus ohkamine läbi väheste eestlastest pealtvaatajate rida-de. Mis tähendab seda, et nüüd on läinud Väli kuld-medal koos lootustega olümpia võitja tiitlile.

Aga põlvili paisatu ei kuule seda sügav-valusat ohkamist. Oli juba eelpool üteldud, et käis nagu kahe painduva poltubi heitlus hääletus sügavuses. Maad-lejate, kullapretendentide, pinge on nii suur, et nende kuulmisnärvid on tööprotsessist välja lüüritatud — et kogu energiat koondada üksnes lihastesse. Nii ei küüni kõrgepingelisematel silmapilkudel nende kõrvu ka julgustav-kiitev kisaorkaan, mis vonkevärinad toob isegi maadlushalli lakke.

Järgmisel silmapilgul eestlane on jällegi jalul. Jat-kub jällegi püstimaadlus.

Algpüsti on möödunud. Kuid Väli parteris käi-mine kohtunike silmis annab rootslasele nii suure pa-remuse, et rootslasele antakse maadlusviisi valimise õigus. Ja rootslane valib püstimaadluse.

Nüüd vasardab eestlase tahtejõudu uus mõtte-kild:

„Tuleb semine kaotus tasa teha... tasa teha!...“
Ja esimesel minutil Malmberg prantsatabki Väl-ja puusavõttest matile! Aga ega jää temagi sinna põ-lisel!

Ainult vastupidavust... vastupidavust!

„Vollil, pea vastu, käi peale!“ püüab eestlase kõrv nüüd ka hüüdekatekendeid pealtvaatajaskonnast.

Ta peabki vastu, ta käib peale, käib peale, ta töö-tab kui masin!

Nagu ta nüüd ise ligi kümmekond aastat tagasi mälestustes sorides jutustab;

„Tuul mul tollal oli hea ja väsimust polnud karta. Pigistasin hambad risti ja aina rappisin edasi!“

Ta rapibki matihulluna. Rootslane, see Skandiinaavia maadluskuulsus, eesttõmbest üksteise järele langeb paaril korral matile.

Rootslane juba avaldab väsimuse tunnuseid. Eestlane kuuleb, kuidas ta sügavasti hingeldab, kuidas tal keha üha rohkem eristab higi. Rootslane mitmelgi korral päästab olukorra matilt taganemisega. Siin mati ääres läheduses istub Robert Oksa, rootslaste tuntud olümpiatreener. Ja Malmberg libiseb ikka Oksa matipoolle. Voldemar Välja kõrv püüab kinni Oksa salajased rootsikeelseid õpetusi:

„Käi peale, käi peale!“

„Jah, jah,“ pomiseb Malmberg treenerile vastuseks.

Aga kui uuesti Välja vastu asub, õpetustest pole olnud mingit kasu — õpetused pole suutnud talle anda juure uut jaksu.

See näiliselt kõhetu eestlane, kes paar tundi tagasi vilet lüües lonkis mööda kanalite kaisid, nüüd juba tunneb, et ta jällegi lööks lahti vile ja pistaks käed taskupõhja, kui... kui aga oleks mahti vile löömiseks ja taskuid, kuhu käsi toppida.

Sest õhus on juba niitüelda tunda kullahaisu! Aga veel on kätel tegemist rootslasega.

On möödunud ka järgmine kümme minutit...

Eestlase ootused pole teda petnud. Kohtunikud märgivad ta võitu hääldega 3:0. Kuigi järgmisel kümnel Voldemar Väli oma vanale rivaalile polnud suutnud teha palju puhtaid võtteid, ta suur agressiivsus ja rootslase korduv matile paiskamine oli kindlustanud eestlasele vastuvaidlematu võidu.

Eesti oli saavutanud juure uue kuldmedali!

Kaotaja ulatas õnnitleva käe. Siis haaravad eestlasest kuldmedali-mehe järele juba loetlematud käed. Maadlusmasinana on ta matschil pannud välja viimase. Ei küetki auru pole enam jäänud maadlusmasina silindritesse, nii et ta lõpuvile kõlades enam ei jaksaks õige hooga maadelda ainustki minutit. Sellepärast ta näeb ennast ümbritsevaid nägusid nagu läbi virila prisma: rõõmust moonutatuna ja veidratena.

Siis nende veidrate nägude omanike käed haaravad ta õlgadele, sülle. Alles duschiruumis saab ta tagasi oma jalgadele. Ja duschi järele pole enam jälgegi sellest hetkelisest väsimusest.

Tallinnas kuldmedalimehe laev võetakse vastu pasunakooriga. Polnud tollal veel hulkades sellist spordivaimustust nagu Berliini-järelepäevade vaimustus tahtis sirgeks ajada Tallinna kõverikud tänavad. Mängiti oma pillilood, söödi eine, ja see oli ka kõik. Aga kui vastuvõtjad küsisid olümpiavõitjalt näha kuldmedalit, tal „asitõendust“ tõepoolest polnud ette näidata. Sest Voldemar Väli sõitis Amsterdamist ära, ilma et ta isegi oleks näinud kuldmedalit. See saadeti alles hiljem järele. Nüüd Amsterdamis kuldmedal ilutseb teiste medalite kõrval Välja kodus. Pealiskaudne silm ei peakski medalit kuldmedaliks. Sest aja jooksul õhuke kullakord on kulunud, ja alt vahib välja luitunud hõbe — olümpia kuldmedalid polegi kullast!

J. KÄRJE.

Parikas
TALLINN

KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

Välismaalaste probleem Eesti tennises

Eesti B kl. klubidevahelistel esivõistlustel tõsteti teravalt üles küsimus, kas välismaalasil (mitte Eesti riikkondsusse kuuluva isikuil) on õigus võtta osa Eesti rahvuslikest (kinnistest) võistlustest? Selle kohta esitati liidule paaril korral isegi ametlikke proteste. Konkreetset kujul kerkis küsimus üles tänava noorte esivõistlusil Viljandis, kus võistlustoimikond tõlgitsedes liidu kodukorra vastavast paragrahvi, keelas ära Kalevi mängijale O. Sydovile kui Rootsi kodanikule edasivõistlemise.

Liidu määrustes on öeldud selgesõnaliselt, et rahvuslikest (kinnistest) esivõistlustest võivad võtta osa ainult Eesti kodanikud. Et aga noorte esivõistlused kuulusid seni kinniste esivõistluste juure alaosana, siis pidi olema kõigiti selge, et samuti neist võisid võtta osa vaid Eesti kodanikud.

Suuremaid raskusi on olnud aga klubidevahelistel esivõistlustel, kus juba aastaid kehtinud tava, et püsivalt kohal elavad välismaalased neis võistluses kaasa. Et proteste pole seni olnud, liiategi, kui liidul enesel selle kohta on puudunud kindel seisukoht, siis on mõistetav, miks valitses ses küsimuses selgusetus ja arusaamatus.

Aga tulevikus tuleb see punkt määrustikus fikseerida selgesõnaliselt ja nimelt juba valmivas klubidevaheliste esivõistluste määrustes.

Millist seisukohta tuleb pooldada?

Siin tuleb kõigepealt määravaks pidada loogilist järeldust ja rahvusvaheliselt kehtivaid kõrgemaid tennisreegleid Davis Cupist.

Üks on selge, et näit. Eesti (rahvuslikuks) meistriks tulla ei või isik või ühik, kes oma olemuselt üldse ei kuulu Eesti rahvustervikusse, olgu see siis senioride, junioride või mistahes ametlikel meistri-võistlustel. Ei mahu sellesse mõistesse, et näit. riikkondsusel greeklane, peruulane või mandžukuulane tuleks korruga teise riigi rahvuslikuks meistriks! See tähendab, teisse, kui Eesti riikkondsusse kuuluvad isikud võivad võtta osa vaid neist võistlustest, kus osavõtt on võimaldatud üldistel alustel kõigile välismaalasil.

Või teisiti: Eesti rahvuslikest esivõistlustest võivad võtta osa vaid need mängijad, kes on õiguslikult võimelised Eestit esindama ka Davis Cupis. Viimases seatakse üles aga riikkondsuse nõue.

Sellest tuleb järeldada, et kõigil kohalviibivail välismaalasil, kui Eesti riikkondsusse mittekuuluvail, pole õigus võtta osa Eesti ametlikest rahvuslikest esivõistlustest. Siia hulka tulevad arvata ka riikkondsusetud, n.-n. Nanseni passi omanikud.

Olgu termini selgituseks tähendatud, et peale rahvusvaheliste (lahtiste) esivõistluste, on kõik teised ametlikud esivõistlused rahvuslikud (s. o. kinnised, omamaalised).

Umber samased põhimõtted ja reeglid kehtivad ka Saksas „Meden-Wettspiel“ määrustes. Ainuke, kus meie juures võiks teha vast üldreegleist erandi, oleks kohalike välismaalaste osavõtt klubidevahelistest esivõistlustest; (kui üksik mängija on olnud meeskonna liige), see võiks sündida aga piirava tingimusega, et isik oleks alatiselt (alaline elukoht, varandus, töökoht) Eestis ja vähemalt enne osavõtu õiguse saamist kaks hooaega järjest.

A. TOMBERG.

VILJANDI LIKÖÖRI- JA VEINIVABRIKUTE OÜ.

„ALKO“

VEINID, | KONJAKID,
VAHUVEINID, | NAPSID JA
LIKÖÖRID.

ESINDUS JA LADU:

A-S. „KAUBAMAJA ESTIKA“
TALLINNAS.

Aeg armastab raskekaallasi

Paar sõna poksijate vanuse kohta

Kunagi saabub igale sportlasele see õudne silmapilk, millal ta hakkab tundma kehaliste võimete ülesütlemist. Kolmkümmend aastat on tavaliselt selleks vanusepiiriks, millal tuntakse end olevat mitte enam endises sõiduvees. Valusalt puudutab see eeskätt poksijaid, ja nimelt maailmaklassi poksijaid. Seda vägagi tähtsal põhjusel. Veel suurema tähtsusega kui rusikad on poksijale jalad. Need saavad esimestena tunda vanuse mõju. Ja kui rääkida veel elukutselistest poksijatest, kellel tuleb ringis olla kuni 15 roundi, siis seda drastilisemalt mõjub jalgade liikuvuse kahanemine.

Üks kehakaal poksis ei karda siiski nii ruttu vanusepiiri. Selleks on raskekaal. Raskekaallased vajavad arenemiseks pikemat aega kui kergemate kaalude poksijad, nad küpsevad hiljem ja on sellepärast kauemat aega värsked. Välja arvatud ainult üksikud erandid, saavutavad maailmaklassi raskekaallased oma suurimad võidud alles siis, kui nad on ületamas kolmekümnenda eluaasta piiri.

John L. Sullivan püsis veel 38-aastasena ringis, pärast seda, kui ta 34-aastasena oma tiitli oli loovutanud J. J. Corbettile. Viimane oli omakorda samuti 34-aastane, kui Jim Jeffries tema 23. roundil knocki lõi, kuid 37 aasta vanusena sooritas ta oma viimse tiitlimatschi. Bob Fitzsimmonsil oli 46 aastat turjal, kui ta viimset korda oli ringis. 35-aastasena võttis ta üle tiitli Corbettilt, 37- ja 40-aastasena seisis ta ringis kardetud Jeffriesi vastasena ja 45-aastasena pidas lahingut neegerpoksija Jack Johnsoniga. Jeffries pidas 35 aasta sünnipäeva, kui ta Renos astus üles Johnsoni vastu, viimasele 15. roundil kaotades, kuid veel 45-aastasena sooritas ta demonstratsioonmatsche. Jack Johnson, kes kaua püsis maailmameistrina, saavutas alles 31-aastasena oma esimese tähtsaima võidu, lüües knocki Stanley Ketchelli. 32-aastasena võitis ta meistritiitli, mille ta kaotas alles 37-aastasena Jess Willardile. Viimane oli omakorda siis 22-aastane.

Willard võis lugeda juba 36. eluaastat, kui Jack Dempsey temalt röövis kõigi kaalude meistritiitli. Dempsey on haruldaseks erandiks, kes maailmameistriks sai vaevalt 24-aastasena. Kuid alles üle 30-aasta-

sena mattis ta oma lootused tulla teist korda maailmameistriks. Gene Tunney jäi talle ületamatuks.

Kõik ülaltoodu on selle selgituseks, et Max Schmelingul pole veel sugugi vaja karta, et ta tiitlimatschi järjest edasilükkamise tõttu vanaduse tagajärjel kaotab. Schmeling sai esmakordselt maailmameistriks 25-aastasena ja on sest ajast saadik püsinud maailma parimate esirinnas, kuigi on vastu võtnud kaks kaotust. Septembri lõpul sai Schmeling 32-aastaseks, kuid kes julgeb olla kindel, et ta järgmisel aastal 33-aastasena ei tule uuesti maailmameistriks. Ta olevat praegugi veel nooruslikult värsked ja võib lüüa uuesti endast peagu kümme aastat nooremad ametlikku „maailmameistrit“ Joe Louisi.

Saksa karrikatuur.

Proua Louis: „Jumala pärasi, Joe! Kas sa näed und jälle Schmelingisi?“

Korvpalli mänõitakse kõigis maailmakaartes. Ülal pildil on esitatud kolm korvpallimeest Berliini olümpialt: hindu, filipiinlane ja peruulane. Hindud Berliinis siiski veel ei esinenud, kuid kohal oli nende vaalleja.

Korvpallimängu arendamine kavakindlamaks

H. NIICER

Uue käsipalli-hooaja eel pole üleliigne heita pilku möödunud hooegadele, et õppida tehtud vigadest.

Berliini olümpial Eesti platseerus 8.—12. kohale, võites ühe ja kaotades kaks mängu. Euroopavõistlustel Riias Eesti saavutas 5. koha, võites kolm ja kaotades kaks mängu. Viimase kolme s. o. 1935.—37. a. maavõistluste tagajärgede kokkuvõte näitab Eesti meeskonna tagajärgede paranemist. Nii võideti ja kaotati 1935. a. üks maavõistlus, 1936. a. võideti kaks, kaotati kaks ja mängiti viiki üks, 1937. a. võideti neid ja kaotati kaks.

Üldtulemusena kolme viimase aasta kohta 7 võitu, 5 kaotust ja üks viik, kusjuures on mängitud maailma ja Euroopa parimate meeskondadega, nagu USA, Filipiinid (Kauge-Ida parim), Leedu, Läti (Euroopa meistrid), Poola (Berliini neljas).

Eesti korvpall asub täiesti objektiivse hinnangu järgi maailma rahvuste peres 8.—12. kohal, ning Euroopas 5. kohal. Seejuures euroopavõistlustel esimesele kuuele kohale tulnud meeskonnad kaotasid kõik peale Leedu üksteisele, moodustades nii surnud ringi. Ühe sõnaga: Euroopa kuus esimest meeskonda on enam-vähem võrdsel tasemel.

See põhjustab, et Eesti ei tohiks mingil tingimusel jätta hooletusse korvpallimängu arendamist, vaid vastupidi, looma sellele mängule paremaid arenemise võimalusi. Ühtlasi peab lahendama arusaamatused, mis on levitatud võhikute poolt ja mis võõrutavad noori korvpallist.

Ühelt poolt väidetakse, et korvpallimäng olevat tervisele kahjulik. See väide ei pea paika. Eesti olümpiameeskond osutus arstlikul läbivaatusel tervislikult laitmatu olukorras olevaks. Need olid mängijad, kes harrastanud korvpallimängu aastat kümme.

Teisalt aga tullakse säärase namri väitega, et korvpall olevat naiste mäng!.. Korvpall ei ole küll nii jõuline kui näit. rugby, jalgpall, kuid igaüks, kes vähegi mänginud korvpalli, teab, et see mäng nõuab mehelikult jõudu, kiirust ja suurt vastupidavust.

Korvpallimäng asendab jalgpalli talvel. Eesti ilmastikuolud sunnivad meid talvel ruumidesse, ja puudub noormeestele jõuline mäng, mis rahuldaks noormeeste kehalisi nõudeid. Jäähoki oleks vast tore-dam spordiala, kuid takistuseks on meie kliimas vähe hene jää ja lumi. Nii peame jääma korvpalli juure ja seda viima laiematesse massidesse.

SUKATOÖSTUS

A/S.

«COTTON»

Elegantse daamide lemmiksuka

«ELIIT»

ainuvalmistaja

TALLINN, Põhja pst. 7, tel. 432-63.

Veel on väiteid, et korvpalli mõjuvat kahjulikult kergejõustiklastele ja võõrutavat kooliõpilasi võimlemisest.

Esimesele väitele vastan, et peaaegu kõik Ameerika paremad kergejõustiklased on head korvpallimängijad. Nad ei harrasta seda mängu võistlusspordina mitte sellepärast, et see oleks neile kahjulik, vaid sellepärast, et neil ei ole kahe võistlusala jaoks aega.

Teise väite lejutajad ilmutavad sellega oma nõrkust. Nad nähatavasti ei suuda võimlemist huvikülalasel pakkuda ja poiste loomulik reaktsioon on harrastada alasid, mis huvitavamad.

Võtaksin nüüd lühidalt kokku kõik võimalused, mis aitaksid korvpalli paremale tõusule. Siinjuures peab aga mainima, et arenemisele peavad aitama kaasa mitmed tegurid ja arendamist kooskõlastama üldise Eesti kehalise kasvatus ja spordi propaganda sihtjoontega.

Kuid kõige olulisem on, et arenemise võimaluste loomine ei oleks juhuslik, vaid arenemise kava peab olema kava- ja järjekindel.

Jaotaksin kava kahte ossa.

Esimene osa käsitaks korvpallimängu propagandat massides. Siin tuleb tegutseda kahes suunas.

Esimene on mänguvõimaluste loomine. Eesti spordihooned, tennishall, Tartu kaitseliidu-võimla ja spordihooned, Viljandi võimla ning ehitusel olevad koolide võimlad ja rahvamajad peavad selleks looma uusi võimalusi. Kahjuks peab aga ütleva, et ikka veel ehitatakse Eestis võimlaid, mis ei vasta nõuetavatele võimla mõõtudele. Lätis aga näit. on seaduseandlusega kindlaks määratud minimaal-võimla suurus, mis on 26 m × 14 m.

Maal peaks ehitama korvpalliväljakuid välja. Sarnase väljaku ehitamise kulud ei ole kuigi suured. Ehitusnõuandeid saaks Eesti käsipalliliidult.

Teiseks tuleb valmistada ette vastav asjatundlik

juhtide kaader. Mängimine ilma õpetajata on halvem kui mitterängimine, — ütlevad kõik mängupedagoogid. Kuid selleski hakkab asi liikuma: spordi keskkooli avas käsipallijuhtide kooli, milles õppetöö kolm aastat. See kool valmistab ette põhjalikult käsipalli juhte, kes võimelised kohtadel meeskondi juhtima. Kool on eeskätt nähtud ette käsipalliliidu meeskondade õpetajatele, kuid edaspidi peaks ta ka valmistama juhte teistele üksustele ja organisatsioonidele.

Võimlemisõpetajate seltsid Tallinnas ja Tartus korraldavad õpetajatele vastavaid kursusi. See töö peaks kujunema kavakindlaks.

Edasi on märgata gümnaasiumides ja keskkoolides, kus tegelikult kasvab meie järeltulev mängijate sugu, püüet hankida meeskondadele õpetajaid. Ringid korraldavad ka kursusi meeskondade kaptenitele ja juhtidele. Loota on, et see tegevus kasvab ja et selle läbi meie kool hakkab lähemas tulevikus produtseerima korvpallisportide juure noori.

Kehalise kasvatus instituut Tartus on ka seda spordiala hinnanud ja võimaldanud tulevastele võimlemisõpetajatele põhjalikku ettevalmistamist.

Eesti Mängud, rahvusvahelised võistlused, esivõistlused jne. populariseerisid korvpallimängu. Kahjuks peab siinkohal märkima, et Valga, Võru, Petseri, Haapsalu, Viljandi, Paide ja Kuressaare ei suuda korvpallimängu propageerida. Need linnad on eemale jäänud esivõistlustest. Osalt on see tegevus põhjendatud võimalate puudumisega, kuid Petseris, Valgas, Võrus ja Haapsalus on võimlaid. Need linnad näit. ei suuda isegi saata juhte spordi keskkooli. Olen kindel, et nendes linnades võiks korvpall areneda väga hästi, kuid selleks peab olema kohapealne asjatundlik juht ja juhtide väljaõpe on võimaldatud kõigile minimaalsele kuludega.

Teine osa käsitab korvpallimängu arendamist võistlusmeeskondades.

Siin on esimeseks nõudeks, et igal liidu- ja ringkonnaklassi meeskonnal peab olema kogunud juht. Spordi keskkooli korraldusel on praegu käimas täienduskursused liidu klassi treeneritele ja kaptenitele. Ringkonnaklassi meeskondade juhid õpetatakse välja juhtide koolis.

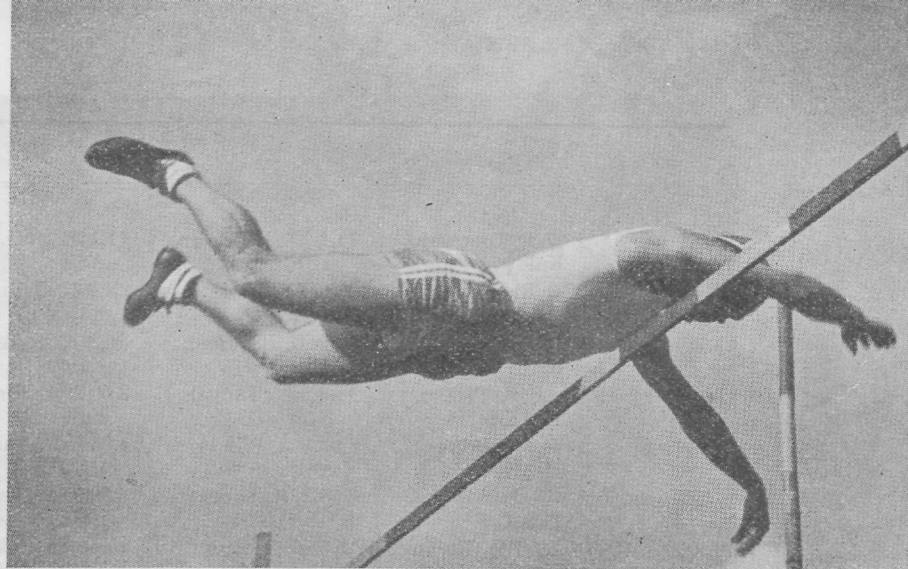
Eesti käsipalliliidu tegevuskava on sel aastal hästi parandatud ja ratsionaliseeritud.

Esivõistlused liidu ja ringkonna klassis lõpevad jõuluks. Jaanuaris on valikvõistlused rahvusvaheliseks mängudeks. Veebruaris lõpevad ringkondade sarjade vahelised võistlused. Samuti veebruarikuus on suured rahvusvahelised kohtamised. Märtsis toimuvad ringkonnaklassi linnavõistlused ja võimaluse korral ka Balti turniir kõikide paremate üksikmeeskondade vahel. Tuleval sügisel on nähtud ette osavõtt europavõistluste Balti tsooni mängudest ja võidule tuleku puhul ka osavõtt Euroopa lõppvõistlustest. Siinjuures peab mainima, et Balti tsoonis võistlevad kuuest paremast Euroopa meeskonnast neli.

Nii linna kui ka rahvusmeeskondade tuumaks peaks jääma üksik võitja meeskond, kelle juure võiks koopteerida mõni üksik mängija väljastpoolt. Kombineeritud meeskonnad, nagu meile näitavad tagajärjed, ei osutu õnnelikkudeks.

Lõpuks peab veel mõne sõna ütleva kohtunikudele. Meie kohtunikud tase on madalam, kui see oli 5 aastat tagasi. Mitte seepoolest, et nad halvemini vilistaksid kui varem, vaid just nende prestiiži poolest. Kohalikud kogud peaksid otsima vanemaid tegelasi, kes suudaksid oma isiksusega mängijatesse ja pealtvaatajatesse mõjuda. Ka kohtunikud ise peaksid olema järjekindlad just selles osas, et nad ei tohiks sallida mängijatelt märkusi, treenerite nõuandeid, üldiselt enast eraldama mängijate ja treenerite perest. Tõsi on, et hea kohtunik tunneb end üksildasena, kuid see on tarvilik. Ainult sel viisil võime jällegi tõsta meie kohtunikud taseme ajakõrgusele.

Hinnangut ja arvusid väljalt ja rajalt

A. Adari

R. Kiipsaar üritamas 4 m ületamist. Seni on 4 m jäänud meie teivashüppajatele liig kõrgeks.

Kergejõustiku tänavune hooaeg on tegelikult jõudnud lõpule. Mõni üksik äraeksinud võistlus võib veel aset leida, kuid selleski tuleb kahelda külmadeks muutunud ilmade tõttu. Olen juba mujal märkinud, et praegu oleks parim aeg sügiseseks murdmaajooksude hooajaks, kuid vaatamata meie kestvusjooksjate klassi nõrkusele, pole selleni veel jõutud. See peaks olema uueks tööpõlluks kergejõustiku-õpetajale ja maakonadade instruktoritele.

Varematal aastatel on E. Spordileht tavaliselt oktoobrikuu-numbris avaldanud hooaja lõpliku ülevaate. Tänavu jätame selle meeleldi novembrikuu-numbrisse, seda ülevaadet veel täielikumaks muutmiseks.

Vaadeldes kuuvahemikku E. Spordilehe eelmise ja käesoleva numbriga vahel, võib märkida, et viimane osa hooajast on möödunud peamiselt odaviske tähe all. Kõige pealt on märkida Nikkase, Sule ja Issaku kõva odaviske-võistlust Tartus, kus pärast Berliini olümpiat maailmas kõigi aegade kohta alles teiskordselt kolm odaviskajat ühel ja samal võistlusel saavutas üle 70 m. Yrjö Nikkanen jäi seegi kord eestlastele võitmatuks, kuigi võistlus rullus pinevalt ja kordamööda oli juhtimas üks kolmest. Nikkanen saavutas 72.02, G. Sule 71.59 ja F. Issak uue isikliku rekordina 70.56. Issakul oli see kolmas kord visata üle 70 m.

Oktoobrikuu algpäevil oli Eesti odaviskajail kahe- rinde-võistlus. F. Issak võistles soomlastega Viiburis ja G. Sule Tartus korraldatud miitingul. Viiburis jäid tagajärjed viimase aja kohta võrdlemisi keskpäraseks, sest ainult Nikkanen viskas üle 70 m (72.20), kuna teiseks tulnud Issak leppis neljakordse kuuega — 66.66. Seejuures Issak siiski lõi H. Vainiot, kes on ka 70-m-meis. Samal ajal Tartus tuli aga Sulelt suure ootamatusena uus odarekord, mis küündis juba üle 73 m. Täpne tagajärg oli 73.31, mis nagu Sule eelmise rekordi, on Eesti kõigi aegade parim kergejõustiku-saavutus.

73.31-ga tõusis Sule tänavuses maailmatabelis kolmadaks, kuid ei saanud seda au kanda kuigi kaua. Nädal hiljem Budapestis peetud Rootsi-Ungari maa-võistlusel rootslane L. Attervall veel suurema ootamatusena viskas 75.10, millest rohkem on visanud ainult M. Järvinen. Tagantjärele kuulub küll, et tuule soodustuse tõttu jääb Attervalli tippmark Rootsi rekordiks kinnitamata, kuid igal juhul on tagajärg suuresti märkimisväärne.

Teljel Rootsi-Saksa-Ungari, mis Soome kõrval on Euroopa tugevaim kergejõustikuliin, on nüüd lõplikult

selgunud Rootsi paremus, kes pärast Saksa võitmist võitis ka Ungari — 81:73. Kuid kas Rootsi suudaks võita ka Soome, on lahtine. Soomlased ise kalkuleerivad, et nad oleksid suutelised võitma Rootsi üle, kuid kõigile on teada, kuivõrd vähe väärtust on kalkulasioonidel tegelikkuses.

Kodumaal on lepitud peamiselt väikeste kohalike võistlustega, mis toonud tabelisse siiski mitu uut marki. Suuremaks sündmuseks aga oli Eesti võit Kaunasest peetud SELL-i olümpial. Kuna Soome oli saatnud Kaunasest ainult viis võistlejat, siis suutis Eesti seda võimsamalt tulla üldvõitjaks. 22 alast saavutas ta 16-nel esikohad, kolmel alal koguni kaksikvõidud. Kokku saavutas Eesti 195 punkti, kuna Lätil oli 121, Leedul 90 ja Soomel 61 punkti. Näib väga tõenäolisena, et Eesti tulnuks ka üldvõitjaks ka siis, kui Soome esinenuks täisarvulise meeskonnaga.

Eesti kümne keskmine tagajärg on võrreldes andmetega, mis olid 20. septembriks, nüüd paranenud veelgi ja seda real aladel. Kuna aga E. Spordilehe järgmises numbris toome niikuini täieliku ülevaate, siis praegu ei hakka võrdlusi avaldama. Küll aga avaldame viie parima tabeli 20. oktoobriks:

Kleidiriideid, pesu-,
voodilina-, laudlina- ja
käterätiku-riideid,
aknakardinaid,
põrandariideid, vaipu,
ruloosid jne.

soovitab odavasti

M. KABAL'I

riidekauplus.

Uutes ruumides V. Karja 7.

	I	II	III	IV	V
100 m	10,7 R. Toomsalu, Kalev	11,1 G. Beckman, ASK	11,1 E. Susi, ASK	11,1 G. Vuht, Kalev	11,1 F. Tarkmaa, Kiviõli SK
200 m	22,3 R. Toomsalu, Kalev	23,0 J. Talmre, Kalev	23,1 E. Kulmar, Kalev	23,1 A. Raska, ASK	23,3 E. Susi, ASK
400 m	50,6 R. Toomsalu, Kalev	50,9 G. Beckman, ASK	51,2 E. Kulmar, Kalev	51,7 A. Allik, ÜENÜTO	51,8 A. Raska, ASK
800 m	1.58,8 E. Prööm, TPAK	1.59,2 F. Tungal, ÜENÜTO	2.00,2 A. Jürlau, Kalev	2.00,7 R. Sams, ÜENÜTO	2.01,1 A. Võlli, Rõngu Kõit
1500 m	4.00,4 E. Prööm, TPAK	4.03,8 J. Piliste, ASK	4.04,8 R. Sams, ÜENÜTO	4.05,4 R. Uba, Kalev	4.08,0 O. Juhansoo, Pärnu Kalev
3000 m	8.46,4 E. Prööm, TPAK	8.58,2 R. Sams, ÜENÜTO	8.59,0 A. Anier, Kalev	9.05,0 A. Saar, Tartu Kalev	9.16,4 R. Lulla, ASK
5000 m	15.30,6 E. Prööm, TPAK	15.36,9 A. Anier, Kalev	15.46,5 A. Saar, Tartu Kalev	15.59,4 R. Lulla, ASK	16.10,0 E. Einman, Nõmme ÜENÜ
110 m	15,5 J. Talmre, Kalev	16,0 R. Toomsalu, Kalev	16,3 G. Beckman, ASK	16,9 H. Arvo, Sakala	17,0 A. Paluvere, Kalev
Kõrgsus	1.92 A. Kuuse, ÜENÜTO	1.87 O. Kaldre, ÜENÜTO	1.85 H. Veskila, ASK	1.80 A. Allik, ÜENÜTO	1.80 E. Järvsoo, ASK
Kaugus	7.41,5 R. Toomsalu, Kalev	7.10,5 A. Raska, ASK	6.98 F. Tarkmaa, Kiviõli SK	6.90 H. Koik, Sakala	6.80 G. Vuht, Kalev
Kolmik	14.33 A. Raska, ASK	14.12 E. Järvsoo, ASK	14.11 N. Kalm, Kalev	13.65 F. Tarkmaa, Kiviõli SK	13.48 O. Salum. Võru ÜENÜ
Teivas	3.95 E. Äärma, ASK	3.90 R. Kiipsaar, ASK	3.80 K. Kask, ASK	3.70 H. Koik, Sakala	3.60 A. Adamson, Kalev
Kuul	15.90,5 A. Kreek, Kalev	15.80 A. Viiding, TPAK	14.39 E. Lilienthal, Kalev	14.38 T. Öunap, Sakala	14.34 A. Tuju, Kalev
Ketas	47.84 O. Erikson, ASK	46.53 P. Määrits, ASK	43.46 K. Kask, ASK	43.44 E. Lilienthal, Kalev	42.95 J. Kihuoja, Sakala
Oda	73.31 G. Sule, ASK	70.56 F. Issak, ASK	67.15 A. Mägi, ASK	59.57 V. Uibo, ÜENÜTO	58.65 H. Vainet, Nõmme ÜENÜ

Kutse

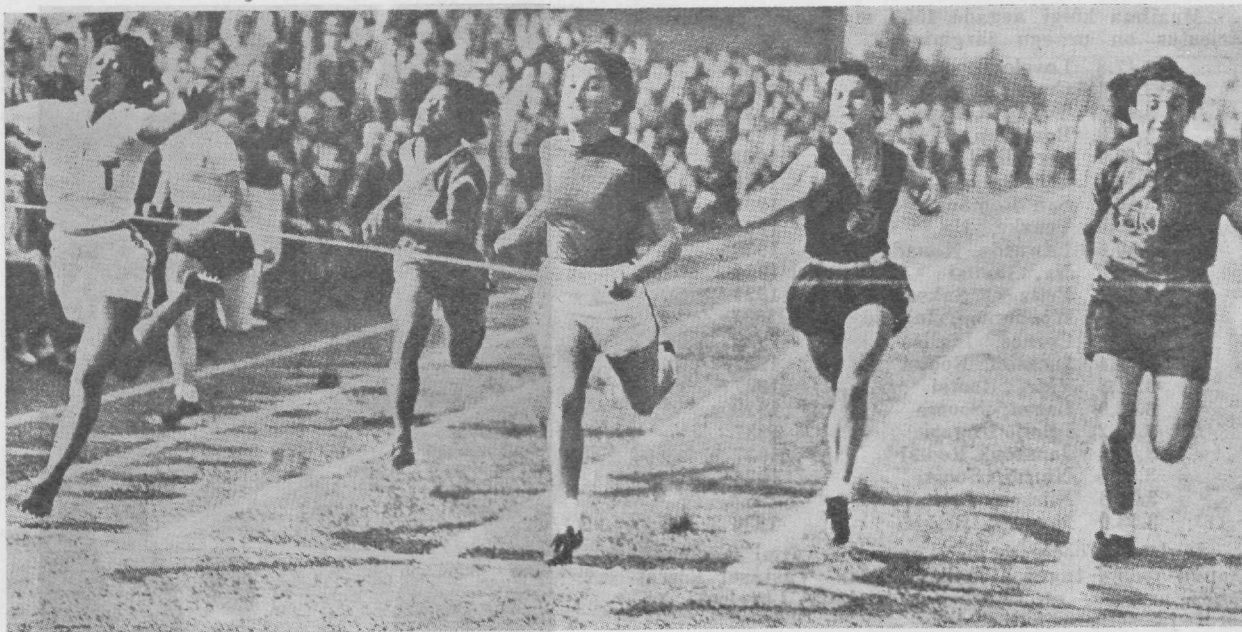
Käesolevaga palutakse kõiki fotoharrastajaid Eestis lahkesti omi pilte saata novembris Kunstihoones korraldatavale

Foto-näitusele

„KAUNIS KODUMAA“ (maastikud, linnavaated, rahvatüübid, portreed, loomad jne.) Osavõtu-tingimused saadaval fotoärides ja Agfa esinduses, Agentuur „Estaniil“, Kursell & Raudsep, Tallinn, Vana Posti 6. Piltide saatm. viimne tähtpäev on 5. nov. 1937.

S. S. Negatiivid ühes autoriõigusega jäävad pildi ostu puhul autorile.

Musi hādaoht ka naise kerģeģoustikus! Ameerika esivõisilustel võilis 50 m jooksu neeģrinna. Pildil eeljooks.

Väljavõtteid kerģeģoustiku-maailmast

Tānavustest maailma parimatest tehnilistest kerģeģoustiku-markidest saab fenomenaalsete liiki kuulvatena välja tõsta eeskätt kolme tagajärģe: vasarat 60.57, kõrgust 2.09 ja teivast 4.57. Teises järjekorras võib märkida Woodersoni uut maailmarekordi 1 miili jooksus 4.06,4, Szabo eurooparekordi 1500 m-is 3.48,6, Matti Järvisse odaviset 76.47 ja Karl Heini vasaraheidet 57.22. Szabo uus maailmarekord 2 miili jooksus 8.56,0 kuulub maailma ekstraklassi mõõdupuus juba vähem sāravate liiki.

Tāhelepanuvārt on, et edasi on rühitud peamiselt just nendel aladel, milles ka olümpia-aastal püstitati suuri tagajärģi. Untel aladel pole üllatusi olnud. Nāib, et mitte ainult Eestis, vaid kogu maailmas valitseb mingisugune „seadus“, mille järele just nendel aladel võrsub juure uusi suurusi, milles neid juba olemas. Ja nii käib see perioodidena: kord suur tõusuaj ühedel, kord teistel aladel.

Ungarlane Miklos Szabe jooksis 1500 m-is uue euroopa-rekordi — 3.48,6. Pärast seda, kui Jack Lovelock Berliini olümpial sama distantsi läbis uue maailmarekordiga 3.47,8, Szabo tagajärģ enam ei tundu fenomenaalsena. Kuid fenomenaalne on siiski Szabo ise. Maailmas pole nähtud teist sārast jooksjat, kes 800—5000 meetrini suudab nāidata keskelt läbi nii võimsaid aegu.

Eeskujuks nendele eestlastele, kes kunagi tulevikus kavatsevad 1500 m katta ajaga alla 4 minutit, toome maailma parimate jooksjate vaheajad nim. distantsil.

	I 400 m	II 400 m	III 400 m	300 m	1500 m
Lovelock	61,5	63,5	60,0	42,8	3.47,8
Szabo	60,4	63,2	60,4	44,6	3.48,6
Bonthron	61,3	60,5	64,2	42,8	3.48,8
Beccali	60	64,2	61,8	43,0	3.49,0
Ladoumeque	58,6	65,4	61,0	44,2	3.49,2
Peltzer	61,5	61,5	63,0	45,0	3.51,0

Enam-vähem tempõihtlaselt on jooksnud ainult Peltzer. Szabo, Beccali ja Ladomeque'i juures tor-kab silma kõva algus, millele järgneb n. ü. puhkusena lõdvem teine 400 m, pärast mida uuesti suur pingutus. Ja edasi näeme, et neil, kellel kolmas ring nõrgem, on seda kiirem olnud viimane 300 m. Bonthron erineb kõikidest sellega, et tal kõige kiirem on olnud teine 400 m ning pärast viimane 300 m. Maailmarekordimees Lovelock aga erineb haruldaselt pika lõpuspurdiga — kolmas 400 m täpselt ühe minutiga ja viimane 300 m 42,8-ga. Kuid ei tule unustada, et Lovelock jooksis maailmarekordi, võrreldes teistega, kõige tugevamas konkurentsisis — Berliini olümpial.

O. - Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 442-22

KÕIK

SPORDITARBED

tāielises valikus soodsate hindadega

Maailma kõigi aegade 1500 m jookjate paremusjärjestus on praegu järgmine:

3.47,8	Lovelock, U.-Meremaa	1936
3.48,4	Cunningham, USA	1936
3.48,6	Szabo, Ungari	1937
3.48,8	Bonthron, USA	1934
3.49,0	Beccali, Itaalia	1933
3.49,2	Ladoumeque, Prantsuse	1930
3.50,0	San Romani, USA	1936
3.50,5	Venzke, USA	1934
3.50,6	Edwards, Kanada	1936
3.50,8	Ny, Rootsi	1934
3.51,0	Peltzer, Saksa	1927
3.51,0	Wooderson, Inglise	1937
3.51,4	Cornes, Inglise	1936
3.51,4	Jonsson, Rootsi	1937
3.51,8	Vide, Rootsi	1927
3.52,0	Larva, Soome	1928
3.52,2	Igloi, Ungari	1937
3.52,4	Jansson, Rootsi	1937
3.52,6	Nurmi, Soome	1924
3.52,8	Nilsson, Rootsi	1937
3.53,0	Mostert, Belgia	1936

Inglane Wooderson pole oma hea vormi momendil saanud joosta tugevas konkurentsis. Vastasel korral peaks arvama, et ta suudab ületada Lovelocki rekordi ja selle viia 4.45-le.

Sakslased on alustanud aktsiooni, et IAF-i (rahvusvahelise kergejõustikuliidu) kaudu töötataks välja ja pandaks kehtima kindel kord kõigiks kergejõustiku- maavõistlusteks. Praegu on aga suuri erinevusi maavõistluse alade valikus ja ka punktide arvutamise mooduses. Nii ei ole mingisugust kindlat mõõdupuud paremusjärjestuse määramiseks.

Käesolevast aastast on teada, et Rootsi võitis Saksa, Soome Inglise, Inglise omakorda Saksa, kuid Saksa võib-olla võitnuks Soome. Need samad rootslased, kes võitsid Saksa, võistlesid aga mõnd aega hiljem Ungariga, ja oleksid äärepealt kaotanud, kuigi Saksa omakorda lööb Ungarit tugevasti.

Rootsi-Ungari maavõistlus Budapestis algas kohe üllatustega. Rootslased L. Nilsson ja B. Andersson kaotasid 800 m-is Harsanyile, kes kattis distantsti 1.53,1-ga. Edasi saavutas vana ungarlane Daranyi, kes kaua pole olnud vormis, kuulitõukes 15.52 ja lõi Gunnar Berghi, kelle tippmark tänavu 15.75. Ning veel edasi oli suurimaks üllatuseks, et Strandberg, kes maavõistluses Saksa vastu oli puhtalt löönud Borchmeyerit, kaotas 100 m-is ungarlasele Kovacsile. Üllatuste ketti täiendas Miklos Szabo, võites 5000 m-is rootslasi Jonssoni ja Larssoni!

Teisel päeval jäi aga Szabo 1500 m-is vastu kõiki lootusi kolmandaks. Ja Bodossi, kes kõrgushüppes saavutas küll rootslase Oedmargiga võrdselt 1.94, kaotas, sest rootslane oli selle kõrguse ületanud esimesel katsel. Attervall tegi suure üllatusena oda 75.10, kuigi tuule toetusel. Vastutasuks Kovacs lõi 400 m-is uue Ungari rekordiga 47,7 kõiki ning 10.000 m-is Szilighi triumfeeris Keleni, Larssoni ja Sundessoni üle ajaga 31.09,6. Võitnuks Szabo 1500 m ja Bodossi kõrgushüppe, olnuks võitja Ungari.

Ei saa jätta märkimata, et Berliini olümpiast saadik on Ungari kergejõustik teinud suuri edusamme, kuid kaotus Rootsil üksnes ebaõnne tõttu oli siiski Ungarile ülisuureks saavutuseks. Olnuks maavõistluse kava nii ulatuslik, nagu Saksa-Rootsi maavõistlusel, siis Rootsi võitnuks aga selgemini.

Lõppresimeeks on uuesti, et kergejõustiku-maavõistlused ei suuda seni pakkuda mingisugust kindlat pilti ühe või teise rahvuse paremuse kohta, kuni pole välja töötatud ühine muster kõigiks maavõistlusteks.

See puudutab ka Eestit. Tänavu on meil maavõistlusi olnud Soome, Läti ja Leeduga, kuid igäühega isesuguse kavaga. Pealeselle on punktide arvutus Soomega võisteldes teissugune kui Läti ja Leeduga.

F. Issak, kes tänavu meteoorlikult tõusis maailma parimate odaviskajate kaardrisse.

On arvata, et IAF-i poolt väljatöötatavasse kavasse võetakse kõik olümpiaalad peale maratoni ja takistusjooksu. Selles suunas peame ka meie hakkama ette valmistuma. Punktide suhtes on arvata, et esimene koht arvutatakse märksa kõrgema punktide arvuga. Näiteks: I koht — 5, II — 3, III — 2 ja IV — 1 punkt.

Kindel kord maavõistluste suhtes hakkab kehtima vist juba järgmisel aastal. A. Adari.

KALEVID

PUUVILLASED RIIDED

SIID JA KUNSTSIID

NIIDID

A/s **Tekla**

RIIDEKAUPLUSED

TALLINN:

SUUR KARJA 15

PÄRNU MNT. 6

HAAPSALU, KURESSAA-

RE, MUSTVEE, NARVA,

PETSERI, PÄRNU, RAK-

VERE, VALGA, VILJANDI,

VÖRU

AKTSIASELTS
TALLINNA LAEVAÜHISUS

PEAKONTOR:

TALLINN — S. KARJA 18. TELEFON: 426-90 (4 liini).

Telegrammi aadress: „Laevandus“.

SÜTELADU:

V. SADAMA 3. TELEFON: 456-38; 441-80.

Auru- ja sepasöed ning valu- ja küttekoks ladus ja sadamas otse laevast.

LAEVATARVETE KAUPPLUS, LADU JA PURJETÖOKODA:

V. SADAMA 3. TELEFON: 456-38; 441-80.

TOLLIVABALADU:

Laevatarbed ja proviant.

Ladu: Sadamas UUS HOLLANDI 6. Telefon 314-52.

Kontor: V. SADAMA 3. Telefon: 456-38; 441-80.

EKSPEDITSIOON:

Kaupade tollimine ja ekspedeerimine. Tel. tollil: 460 04.

SPORTLASED

**igalt võimalikult alalt
saate meie suurladudest osta**

KIRJUTUSMATERJALE

**Kõigi raamatute, ajakirjade ja aja-
lehtede tellimiste kiire täitmine**

K/Ü »RAHVAÜLIKOOL«

HARJU T. 48, TEL. 444-39

PÄRNU MNT. 10, TEL. 446-67